

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Taneční umění

Pedagogika tance

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

FOLKLORNÍ SOUBOR NISANKA

Jana Šourková

Vedoucí práce: Mgr. Marie Fričová, Ph.D

Oponent práce: Prof. Mgr. Dorota Gremlicová, Ph.D.

Datum obhajoby: 8. června 2018

Přidělovaný akademický titul: BcA

Praha, 2018

AKADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

Dance art

Dance pedagogy

BACHELOR THESIS

FOLK DANCE ENSEMBLE NISANKA

Jana Šourková

Thesis advisor: Mgr. Marie Fričová, Ph.D

Examiner: Prof. Mgr. Dorota Gremlicová, Ph.D.

Date of thesis defense: June 8th 2018

Academic title granted: BcA

Prague, 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

Folklorní soubor Nisanka

vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....
podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Poděkování

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování mojí mamince Petře Krámské za to, že mě přivedla k tanci. Moc bych také chtěla poděkovat svojí vedoucí hlavního oboru a zároveň vedoucí mé práce Mgr. Marii Fričové, Ph.D., za nekonečnou trpělivost, kterou se mnou měla po celou dobu studií. Velký dík patří také všem členům Folklorního souboru Nisanka za jejich spolupráci a vyčerpávající odpovědi na mé všetečné dotazy. Speciálně děkuji vedoucí souboru Nisanka Janě Hamplové za její cenné rady.

Abstrakt

Práce se zabývá severočeským folklorním souborem Nisanka, jeho historií z ručně psaných kronik a hlavními osobnostmi souboru. Stručně zpracovává folklor v severních Čechách, dvě hlavní osobnosti tohoto kraje a typické tance. Dále práce představí pásma a tance, které pro Nisanku vytvořila choreografka PaedDr. Jana Hanajová a také na to, jak soubor hodlá i nadále pokračovat ve své činnosti.

Klíčová slova

Folklor severních Čech, folklorní soubor Nisanka, Nisanka, Pavel Krejčí, Josef Scheybal, severočeské tance, mateník

Abstract

The work is mainly about folk dance ensemble Nisanka in North Bohemia, its history from handwritten chronicles and the main characters of the ensemble. Briefly processes the North Bohemian Region, its two main personalities and dances. We also take a look at the ensemble repertoire and also how the ensemble intends to continue its work.

Key words

North Bohemia folk dance, folk dance ensemble Nisanka, Nisanka, Pavel Krejčí, Josef Scheybal, North Bohemia dances, mateník

Obsah

1. Úvod	1
2. Specifikace kraje.....	2
2.1. Severní Čechy	2
2.2. Tanec v severních Čechách.....	4
2.3. Pavel Krejčí	5
2.4. PhDr. Josef Václav Scheybal	6
3. Historie Folklorního souboru Nisanka	7
3.1. První kronika- roky 1960-1979	7
3.2. Druhá kronika- roky 1980-1997	10
3.3. Třetí kronika- roky 1997-2001	17
3.4. Čtvrtá kronika- roky 2002-2004.....	24
3.5. Nisanka roky 2004-2017	26
4. Osobnosti Nisanky	28
4.1. Jana Škorpilová	28
4.2. Jana Hanajová	30
4.3. Jana (Syrůvková) Hamplová	31
4.4. Petr Hájek.....	33
4.5. Lukáš Fogl.....	34
4.6. Manželé Francovi	36
5. Pásma a tance.....	38
6. Nisanka dnes a do budoucna	41
7. Závěr	43
8. Zdroje	44
Přílohy.....	49
Příloha č. 1: Archiv Folklorního souboru Nisanka	49
Příloha č. 2: Národopisné oblasti Česka	64

Seznam příloh

Příloha č. 1: Archiv Folklorního souboru Nisanka strany 49- 63

Příloha č. 2: Národopisné oblasti Česka strana 64

1. Úvod

Folklor severních Čech je mi velmi blízký. Jednak proto, že moje maminka vedla dětský soubor Nisanka a sama v něm také tančila a za druhé, protože v témže souboru tančím nyní i já sama. Dalším důvodem je také fakt, že moje první taneční krůčky byly právě prvky lidového tance.

Jako téma jsem si tedy pro svou bakalářskou práci vybrala Folklorní soubor Nisanka. Zaměřila jsem se okrajově na specifikaci regionu severních Čech, jeho tance (konkrétně z oblastí Podještědí, Pojizeří a Podkrkonoší) a jeho dvě hlavní historické a etnografické osobnosti. Nejobsáhlejší částí práce je zpracování historie souboru, kde jsem čerpala především z ručně psaných, nestránkovaných a nikdy veřejně publikovaných souborových kronik. Bohužel u prvních dvou nejstarších kronik není známo, kdo je psal. U dalších dvou se pak jedná o dvě členky souboru Zuzanu Křapkovou a Petru Handlířovou. I tak se ale jen velmi těžko rozpoznává, která z výše jmenovaných zapsala jaký údaj. Dalším problémem je i nepoměr popisovaných událostí. Některé jsou v kronice zapsány velmi stručně, jen na několik řádků a jiné naopak na několik stran. Vybírala jsem tedy jejich důležitost podle svého vlastního uvážení. Tyto kroniky jsou vedeny pouze do roku 2004 a tak zbytek informací je jen okrajově dohledatelný z rozpravy s hlavní vedoucí a dlouholetými členy souboru.

Abych dostala co nejucelenější obraz o souboru, věnovala jsem další část své práce hlavním osobnostem souboru, které byly ochotné se mnou udělat krátký rozhovor a zavzpomínat na svůj život s Nisankou i bez ní. Protože se jednalo o přátelské rozhovory, které se často dotýkaly i nepříjemných témat, rozhodla jsem se tyto rozhovory nezveřejňovat celé. Vybrala jsem pouze nejdůležitější pasáže pro dokreslení historie souboru. Ze stejných důvodů jsem se rozhodla rozhovory nepřepisovat.

Kapitola *Pásma a tance* je pojatá jako seznam většiny tanců a pásem, které choreografka Jana Hanajová pro soubor vytvořila. V přílohách práce jsou fotografie a články z fotoarchivu a kronik souboru a také jeden obrázek s Národopisnými oblastmi České Republiky, pro lepší představu umístění popisovaného kraje.

2. Specifikace kraje

Folklorní soubor Nisanka byl založen ve městě Jablonci nad Nisou a jeho členy jsou obyvatelé Jablonce nad Nisou, Liberce, Turnova a dalších okolních obcí. Zkušebnu má soubor v Kulturním domě v městské části Jablonce nad Nisou, Kokonín. Geograficky se tedy jedná o severní Čechy, Liberecký kraj. Z hlediska folklorních oblastí zpracovává soubor region Podještědí, Pojizeří a Podkrkonoší. Všechny tyto oblasti mají stejné především to, že písně i tance zaznamenal a následně většinu sesbíraného materiálu vydal v několika publikacích, profesor Pavel Krejčí. Jeho popisy tanců a písní jsou hlavním pilířem souborové choreografické a písňové tvorby. Mezi zdroje také patří sběratelská činnost pana řídícího učitele Václava Havla a Josefa Horáka, ale těmito osobnostmi se tato práce nezabývá. Další významnou osobností, která souboru přispěla k jeho autentičnosti, byl PhDr. Josef Václav Scheybal. Právě díky jeho nákresům si soubor nechal ušít „správné“ podještědské kroje.

2.1. Severní Čechy

Geografický vývoj této části republiky dokládá, že území severních Čech prodělalo složitý vývoj během dlouhých geologických období. Během jednoho z těchto období zde vzniklo rozsáhlé pohoří. Jako severní okraj Českého masívu představuje toto území dnes již pevnou část zemské kůry, jenž se od dob staroprvohorních vrásnění téměř podstatně horotvorně nezměnila (Kropáček a Paul, 1981).

Lidová kultura severních Čech se liší od jiných díky několika faktorům. První a jeden z nejzásadnějších jsou takzvané přírodní podmínky- vyšší nadmořská výška, zvlněné pohoří, lesy plné balvanů, drsnější podnebí a minimální úrodnost kamenité půdy. Dalším faktorem ovlivňující lidovou severočeskou kulturu je blízkost státní hranice, která téměř kopíruje hornatost kraje. Neméně důležitým faktorem je existence česko-německého národnostního rozhraní. Ruku v ruce s těmito faktory se zde rozvíjel i průmysl. V severních Čechách to byl hlavně textilní a sklářský průmysl. Zprvu se jednalo o pouze rozptýlené provozování průmyslu (malé rodinné podniky), ale počátkem 19. století se čím

dál více prosazovala tovární velkovýroba. Téměř v každé vesnici krkonošského a lužického podhůří se nacházely faktorské domy. Další důležitý aspekt, který ovlivnil lidovou kulturu severu, byla národnostní nesnášenlivost mezi českým a německým obyvatelstvem. Mezníkem pro vztah obou národností byl rok 1848, po kterém byla uměle vytvářena vztahová propast, která se neustále prohlubovala. K posílení nesnášenlivosti byla zneužívána i lidová kultura, o které se tvrdilo, že je již od samého počátku národnostně nesnášenlivá. Tyto nepravdy si němečtí vlastivědní pracovníci vymýšleli i přesto, že existoval jasný důkaz o úzké spolupráci mezi německými a českými lidovými vrstvami. Další zpochybnění názorů těchto pracovníků se dá doložit i úzkou spojitostí mezi lidovou kulturou sousedních států a také působením českých i německých řemeslníků, dělníků a lidových umělců jak v německém prostředí, tak v českojazyčných regionech. Významný doklad o spolupráci mezi národnostmi byla i domácká výroba věcí potřebných pro každodenní život. Právě díky ní bylo možné najít velice podobné kusy nábytku jak v Českých, tak v Německých domácnostech. Oděv obyvatel severních Čech se postupem času také měnil. Součásti kroje se postupně odkládaly a to především díky levným fabričným látkám, které je postupně nahrazovaly. Mizely výšivky, rostla záliba v tureckých šátcích a tmavších barvách (hnědá, zelená a černá). Tradiční kroj si i přes nové oděvní způsoby okolí, zachoval právě region Podještědí (Scheybal a Scheybalová, 2006).

Horská oblast lákala od osmnáctého století spoustu návštěvníků od amatérských botaniků, po průkopníky turistiky. Druhá polovina devatenáctého století a hlavně pak devadesátá léta, přinášejí na sever Čech lyžařský fenomén. Ruku v ruce s rostoucí oblibou lyžování rostly i nové patrové noclehárny, které se v naší době přeměnily na vysokohorské penziony (Scheybal a Scheybalová, 2006).

... Rozmanitos byla hlavní vnaďou
krajiny této; milostná spanilost
a vážná velebnost byly v ní spojeny
jako v obličejí jarého jinocha,
který teď zesmutnělý hleděl v ni ...

-Karel Hynek Mácha, 1834

2.2. Tanec v severních Čechách

Typickými tanci pro Severní Čechy jsou tance s proměnlivým taktem- *mateníky*, tance jejichž principem je ustálené střídání dvoudobého a třídobého taktu ve střídavém provedení tanečních kroků *obkročáku* a *sousedské*. Oba kroky mohou být různě obměňovány nebo nahrazovány kroky jinými (*polka*, *mazurka* apod.). Během jedné melodické fráze dochází ke změně taktu, proto se změna týká pouze taktu a ne samotného tempa. *Mateníky* patří do skupiny tanců s pevnou vnitřní vazbou na hudební doprovod, uvádí Mgr. M. Fričová (moodle HAMU, 2012).

Pavel Krejčí o *matenících* píše: "*Tyto tance jsou totiž postaveny na kontrastu, kterým působí vystřídání těžkého obkročáku s nadlehčenou a tanečně vznosnou sousedskou a tedy kontrastu sudého taktu s taktem třídobým..... Tanečníci používali obsah a námět tance, vyjadřovali jej pohybem bez přehnané mimiky a gestikulace. Se změnou tanečních kroků se měnila i míra otáčení, pohyb z místa býval vystřídán pohybem na místě, za pohybem plynulým následoval prudký, za lehkým a pružným, výskoky na místě*" (Krejčí, 1984. str. 99). Pamětník Jan Ježek sdělil Krejčímu, že tanec *Kozlík* je *mateníkem*, který byl starší než Jan Ježek sám. Byl nejtěžším a nejsložitějším tancem severovýchodních Čech. Pravidelně se v něm střídaly čtyři základní kroky *mateníků*: *sousedská*, *obkročák*, *mazurka* a *dvoukročák* (Krejčí, 1963).

Krejčí také zmiňuje ve své knize, že během sběratelské činnosti našel jeden společný rys pro tance ze Sobotky, Sobotecka, Podkrkonoší a Pojizeří a to úzký vztah k přírodě a odraz živé přírody v textech a názvech tanců: *Slepička*, *Bažant*, *Holubička*, *Kohoutek*, *Kozel*, *Kozlík*, *Vlaštovička*, *Koza*, *Valach*, *Hovado*, *Veveříčka* a *Zajíc*. Bylo by podivné, kdyby tak krásná krajina plná ptactva a zvěře, nezanechala hlubší stopu v lidových písních a tancích, z nichž velká většina byla vymyšlená právě v přírodě (Krejčí, 1963).

Velmi typickým znakem tanců v severních Čechách je občasné začínání tance „opačně“, kdy žena začíná první krok levou nohou a pán pravou. Postupují po směru kruhu tak, že pán začíná čelem po směru tance a dáma zády. Další výrazný znak je například v tanci *Polka*, kdy se nejde v prvním kroku směrem

do podlahy, ale spíše se pohyb drží ve stejné linii ostatních kroků. Tyto odlišnosti jednotlivých kroků připisují hlavně geologickým podmínkám hornatého, kopcovitého kraje.

2.3. Pavel Krejčí

Pavel Krejčí se narodil 2. června 1917 v Ostroměři. Vyrůstal spolu se dvěma sestrami v prostředí, které ho ovlivnilo téměř ve všech směrech. Za vzor měl svého tatínka, který se zasadil o to, aby se mu dostal základ hudebního vzdělání a díky němuž projevoval zájem o historii. Studoval v Praze na Vysoké škole obor kreslení a deskriptivní geometrii a zároveň se učil hrát na violoncello. Několik dní před jeho závěrečnými zkouškami byly uzavřeny vysoké školy a tak tyto zkoušky složil až v roce 1945. V témže roce se stal středoškolským profesorem kreslení nejdříve ve Vrchlabí a o dva roky později v Liberci. Během svých cest po severních Čechách navštěvoval pamětníky a zapisoval si jejich vyprávění, tance a písně. První zápis je z roku 1940. Díky známosti se sběratelem Emanuelelem Josefem Jankovcem pak cílevědomě zapisoval písně a tance všude kam se se zvědavostí vydal. Písně upravoval pro lidové nástroje a předával je do tanečních souborů. V roce 1945 v Hořicích založil a vedl Zichův národopisný soubor. Další soubory pak založil ve Vrchlabí a Liberci.

Během posledního roku života se věnoval Tancům a rituálům smrti, na jejichž téma připravoval taneční vystoupení, které se bohužel nikdy neuskutečnilo. Svoji premiéru mělo mít na festivalu ve Strážnici v roce 1967, ale nedošlo k němu z důvodu jeho úmrtí 13. června 1967 v Liberci. Díky profesorovi Krejčímu se lidové písně a tance z Podještědí, Podkrkonoší a Pojizeří zachovaly do dnešních dní a s pomocí jeho zápisů, je mohou folklorní soubory prezentovat a tančit v téměř původní podobě (*Pavel Krejčí* [online]. , 1 [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <http://www.jizeraliberec.cz/o-souboru/lidova-pokladnice-jizery/pavel-krejci/>).

2.4. PhDr. Josef Václav Scheybal

Byl významnou osobností severočeské lidové kultury. Byl malíř, ilustrátor, historik umění, badatel a etnograf. Narodil se 31. prosince 1928 v Kristiánově na Frýdlantsku. Středoškolské vzdělání získal na turnovském gymnáziu a ve studiu pokračoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde studoval dějiny umění a národopis. Svá studia v Praze zakončil v roce 1952 dizertační prací na téma "Lidový dům ve středním Pojizeří a v Podještědí". Již během studií působil ve Státním památkovém úřadě. Velmi toužil ilustrovat české knihy a byl vyzván k ilustraci spisů Karoliny Světlé, tento projekt se ovšem nevydařil tak jak zamýšlel, a tak ilustrace zůstala jeho nenaplněným snem. V roce 1965 začal pracovat v Severočeském muzeu v Liberci. Se svou ženou Janou a svými rodiči koupili v Jablonci nad Nisou starou budovu fary a postupně ji v souladu se zásadami památkové péče přebudovávali do původního stavu. Vydal několik knih, byl jmenován okresním konzervátorem státní památkové péče, poskytoval metodickou pomoc malým muzeím z pozice vedoucího historického muzea a stal se členem České Besedy¹. Josef Scheybal zemřel roku 2001 v Jablonci nad Nisou (Scheybal a Scheybalová, 2006).

¹ Právnícká nezisková organizace působící v Liberci, která vznikla v roce 1863. Jejím cílem bylo soustřeďovat český život v Liberci a jeho okolí k ušlechtilé zábavě a vzdělávání se. Zaměřovala se také na ochranu práv české menšiny v oblastech s převahou německé národnosti a spolupracovala s řadou dalších českých spolků v liberecké oblasti. Také byla ochráncem Libereckých Čechů a střediskem společenského a kulturního života (*Česká Beseda v Liberci* [online]. [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <https://ceskabesedaliberec.webnode.cz/o-nas/>).

3. Historie Folklorního souboru Nisanka

Rok 1964 můžeme brát jako oficiální založení Folklorního souboru Nisanka. Právě v tomto roce paní Marta Nováková založila dětský folklorní soubor Nisanka v Základní škole 5. Května.

Během 54 let, které Nisanka na regionální scéně působí, prošlo jejími řadami na několik stovek tanečníků, tanečnic a muzikantů od nejútlejšího věku. Vedoucí souboru je v současné době Jana Hamplová (dříve Syrovátková). Nisanka zpracovává lidovou kulturu oblasti Podještědí, Pojizeří a Podkrkonoší z pramenů zapsaných profesorem Pavlem Krejčím. Choreografka Jana Hanajová se souborem pracuje již více než třicet let. Z historických podkladů vytváří taneční pásma a tance, která veřejnosti přibližují regionální lidové tance a zvyky, připomínají tradiční řemesla a reflektují výroční události jako vánoční koledování vynášení smrti či velikonoční obchůzky, tak další regionální zvyky. (Hamplová, osobní poznámky, 2014).

Každá podkapitola je vypsána z té kroniky, jejíž název nese daná podkapitola.

3.1. První kronika- roky 1960-1979

Rok 1960 můžeme brát jako neoficiální počátek souboru. Na 3. základní devítileté škole (ZDŠ) v Jablonci nad Nisou vznikl, zároveň působil a měl zkoušky taneční kroužek lidových tanců. Vedoucí tehdy byly dvě: Marta Nováková a paní Bednářová. Se svým nově založeným souborem se zúčastnily několika soutěží včetně soutěže *Lidovost mládeže*. Soubor vyhrával ceny i diplomy a podle kroniky se většinou na tanečních soutěžích řadil na stupně vítězů. Soubor neměl v této době stálé členy, ti se neustále obměňovali. Jednalo se o čistě dětský soubor a jeho členové byli právě žáci 3. základní devítileté školy v Jablonci nad Nisou. V roce 1964 byl soubor oficiálně založen, i když podle záznamů z kroniky není jasné přesné datum.

Během roku 1965 byla hlavní vedoucí souboru Marta Nováková přeřazena do 1. základní devítileté školy v Jablonci nad Nisou. Spolu s ní do této školy přestoupilo i několik členů souboru a soubor pokračoval dále v dosavadní činnosti. Změnila se také druhá vedoucí souboru, stala se jí paní Vykopalová.

Se zvyšující se kvalitou souboru stoupla i nutnost hudebního doprovodu. Toho se ujal pan Rössler, otec jedné tanečnice.

Již o rok později, v roce 1966, byla vedoucí souboru opět přeřazena do jiné školy, tentokrát do 7. základní devítileté školy v Pivovarské ulici. Soubor přešel pod hlavičku Okresního domu pionýrů a mládeže a opět se změnila druhá vedoucí souboru. Byla jí paní Koubková, která zároveň hrála souboru k tanci během zkoušek. Soubor měl také již svou vlastní lidovou muziku, kterou vedl pan Miroslav Bek.

"Jestliže se spojí půvabná lidová hudba s pohybovou elegancí členů souboru, potom vyzařuje z celkového projevu radost ze života, šťastné mládí a hlavně radost z pohybu samotného." – (citace z I. kroniky, str. 15, 16).

Pracovnice Okresního domu pionýrů a mládeže navrhla souboru jméno Nisanka². Soubor jméno přijal a od roku 1966 do dnešních dní jej používá. Soubor měl ve svých počátcích dvě skupiny: první tvořili mladší žáci ze ZDŠ a druhou starší žáci středních a učňovských škol. Obě tyto skupiny se vzájemně během vystupování doplňovali.

V roce 1969 měl soubor za sebou již bohatou činnost včetně akcí pro OV KSČ (okresní výbor komunistické strany Československa). V tomto roce také vyjel tančit do Polské Lidové Republiky. V dalším roce se zúčastnil *Mezinárodního večera, Májových oslav*, tančil pro ZV ROH (Závodní výbor revolučního odborového hnutí), na oslavách mezinárodního dne žen a několika vánočních besídkách.

V roce 1971 Nisanka vyhrála (s pásmem Podještědských tanců a *Českou Besedou*) na *Krajské přehlídce lidových tanců* v Ústí nad Labem první místo soutěže a postoupila na celostátní soutěž konanou v červnu ve Strážnici. V této době vedla soubor stále paní Marta Nováková, ale druhou vedoucí se stala Jiřina Koutová, která byla zároveň korepetitorkou souboru. Soubor čítal 36 členů.

² Členové souboru spolu s pracovníci Okresního domu pionýrů rozhodli, že soubor pojmenují podle řeky protékající Jabloncem nad Nisou, Nisy. Tak vzniklo jméno Nisanka. (Škorpilová, 2018)

Ve Strážnici měl soubor naplánovaná dvě vystoupení. Neumístili se, ale dostal uznání za udržování folklorních tradic.

Hned druhý den roku 1972 vystoupila Nisanka v Ústí nad Labem a poprvé dostala jako účinkující dvě šatny. Byl to pro ně velký luxus. Cestou domů u motorestu zatancovali členové čardáš pro radost lidí na parkovišti. Jen pár týdnů poté vystupovali v Jablonci nad Nisou na Střelnici, kde se snažili o postup na celostátní soutěž do Ústí nad Labem. Vyhráli a 10. února vystoupili v Ústí nad Labem za přítomnosti ministra kultury. Tento rok je začátkem tradice vystupování na plese Baráčníků, která trvá do dnes. Zúčastnili se také soutěže *Tvořivost mládeže*, kde vyhráli první cenu. V květnu se pro soubor dali šít první severočeské taneční kroje.

Roku 1973 čítal soubor celkem 35 členů z toho, 21 dívek, 7 chlapců, 5 muzikantů a 2 vedoucí. Hned v únoru vyhráli soutěž v Jabloneckém divadle a postoupili do krajského kola v Ústí nad Labem. Už v březnu tohoto roku dostali nové kroje, které pro soubor ušily paní Bartošová s paní Kasalovou. Oděni do nových krojů zatančili na plese zaměstnanců skleněné bižuterie. V dubnu vystoupil soubor v Ústí nad Labem a postoupil do celostátní soutěže. V květnu tohoto roku se Nisanka soustředila na generální zkoušky představení konaného v NDR (Německá Demokratická Republika), kam byla vyslána městem Jablonec nad Nisou. V červnu se vydali do Zwickau, kde několikrát vystoupili a poté následovala cesta na Národní přehlídku ve městě Bruntál. Kvůli neumístění souboru panoval mezi tanečníky pocit křivdy. Září tohoto roku je ve znamení založení Malé Nisanky, tedy dětské přípravky pro budoucí tanečníky hlavního souboru. Konkurz do Malé Nisanky se konal v listopadu a vedoucí chtěly vybrat alespoň šest tanečních párů, nakonec vzaly dvojnásobek. Členové souboru se také zúčastnili Brigády socialistické práce a večera družby s přáteli ze SSSR (Svaz Sovětských Socialistických Republik). Na konci roku pak vyrazili do Ústí nad Labem. Zapomněli ovšem v Jablonci na náměstí stánek na perníčky, což naštěstí nijak jejich vystoupení neovlivnilo (stánek našli přesně tam, kde ho v Jablonci na náměstí nechali, jen mu chyběla jedna deska).

Rok 1974 začal pro soubor klasickým vystoupením na plese Baráčníků, kde zatančili *Českou Besedu*. Byli také pozváni do Turnova na ples maturantů,

aby se předvedli v průběhu večera. V tomto roce se také zúčastnili Prvomájového průvodu, kde se opět představili jako taneční a pěvecká složka. Součástí prvomájových oslav bylo i vystoupení v Jenišovicích, kde zatančili podkrkonošské, podještědské, valašské a západočeské tance. V květnu je také čekalo vystoupení v programu *Dělnický sever zpívá a tančí*. Na podzim se soubor předvedl v Litoměřicích v programu *Zahrada Čech*.

V roce 1975 si páry ze souboru vytvořily vlastní choreografie tanců na téma *Nepůjdu z hospody až ráno* a *Šly panenky silnicí* a vystupovaly s nimi na Mysliveckém plese. V tomto roce byla také Nisanka vybrána, aby vystupovala v televizi v pořadu *Zastavení v Jablonci nad Nisou*, kde soubor zatančil podještědské pětiminutové pásmo. Program se vysílal v televizi na podzim stejného roku. Jako v minulých letech se i tento rok zúčastnili Prvomájového průvodu, kde zatančili a zazpívali. V červnu se pak soubor vydal do NDR do města Liepzig, kde během týdne vystoupil celkem čtyřikrát.

O období mezi roky 1976-1979 je v kronice velmi málo zápisů. Soubor nadále vystupoval na plesech, Prvomájových průvodech a jiných různých akcích, jako například natáčení pro Československou televizi. V těchto letech začala vystupovat už i Malá Nisanka se svým vlastním pásmem tanců, se kterým se soubor účastnil krajských soutěží, oslav MDŽ (mezinárodní den žen) a tančil pro radost starším v domovech důchodců a během různých slavnostních průvodů.

3.2. Druhá kronika- roky 1980-1997

V roce 1980 měla Nisanka 22 členů, z toho 10 chlapců. Tančila již nová pásma a nově i taneční grotesky. I nadále se představuje na velkém počtu plesů, například - Baráčnický ples, městský ples v Desné, sklářský, zemědělský ples a mnoho dalších. Soubor dále pokračuje ve svých vystoupeních na MDŽ, pro seniory a dalších akcích. Členové přípravného souboru Malá Nisanka koncem roku dorostli a přešli do hlavního souboru Nisanky. Soubor měl 30 členů, z toho 7 chlapců. Ve vedení Malé Nisanky se objevily Dana Novotná, Hana Kulíková a Dana Šedivá. Doprovod pro Malou Nisanku byl v těchto letech pouze zpěv. Z roku 1981 nejsou k dispozici žádné záznamy.

Roku 1982 se soubor zúčastnil několika vystoupení. Zápisů o nich je v kronice jen pomálu. Vystoupení v programu *Zahrada Čech* s pásmem pojmenovaným *Litoměřice* bylo následováno vystoupením na městském výstavišti (dnes budova Eurocentra). I tento rok zatančil soubor seniorům pro radost a po krátkém soustředění se předvedl na vystoupení v Desné a koncem roku opět na Jabloneckém výstavišti.

Rok 1983 byl pro soubor ve znamení vystoupení na převážně městských akcích. Na Jablonecké Střelnici zatančili začátkem roku pro Občanské výbory a za několik dní na stejném místě na plese *Autobrzdy*, kde opakovali pásmo *Litoměřice*. Vystoupení na plese kominíků a baráčníků následovala hned druhý měsíc. V únoru se zúčastnili soutěže *Město, ve kterém žiji*. Soutěž probíhala v prostorech jabloneckého výstaviště, kde o několik dní později soubor tančil na MDŽ pro ženy z Bižuterie. V jabloneckém divadle J. Fučíka (dnešní Městské divadlo) zatančil soubor pro dárce krve opět s pásmem *Litoměřice*. V dubnu vystoupila Malá Nisanka na dětské folklorní soutěži v Ústí nad Labem. Umístění není zaznamenáno. Velký soubor se v dubnu předvedl ve druhém kola soutěže *Město, ve kterém žiji*. Ani v tomto případě ovšem není zaznamenáno umístění. V červnu tohoto roku Nisanka zatančila ve vedlejší městečce Liberci v pořadu *Přijďte pobejt*, který byl součástí Podještědských slavností. Pro sovětskou delegaci zatančil soubor na podzim ve Velkých Hamrech a stejně tak na podzim účinkoval soubor v soutěžním pořadu v Hotelu Praha v Jablonci nad Nisou. Závěrem roku odjel soubor vystupovat do NDR do města Zwickau.

Českou Besedu si na zahájení roku 1984, jako už tolikrát zatančil soubor na Baráčnickém plese na jablonecké Střelnici. Jako tradičně se také zúčastnil vystoupení k MDŽ a průvodu na prvního máje. V červnu soubor vystupoval v přírodním areálu Hlavice. S koncem školního tanečního roku před prázdninami se soubor loučil v Proseči pod Ještědem. Prázdniny ovšem členové souboru využili i na společný výlet. Lodní dobrodružství na řece Lužnici se pro členy souboru neobešlo bez malého problému a to pokuty za kouření ve vlaku. Po prázdninách čekalo soubor vystoupení v komponovaném programu při slavnostním zasedání k 67. výročí VŘSR (Velká říjnová socialistická revoluce)

v Jablonci nad Nisou. V tomto roce souboru byla i nadále vedoucí Marta Nováková.

Z roku 1985 je v kronice jen málo záznamů. Jeden z nich je z měsíce října, kdy se soubor zúčastnil *Oblastní výběrové přehlídky folklorních souborů* v Domě kultury Příbram. Další zápis je pak o vystoupení na Železnobrodském jarmarku, kde tančil soubor choreografie PaedDr. Jany Hanajové, tance z Podještědí, Pojizeří a Podkrkonoší. Jedná se o první záznam v kronice, kde je uvedeno jméno Jany Hanajové jako choreografky.

Rok 1986 je popsán v kronice mnohem detailněji. Hned v únoru jako tradičně začal soubor svůj taneční rok na Baráčnickém plese na jablonecké Střelnici. V dubnu soubor zatančil pro radost v Turnově pro svaz žen. Měsíc květen byl pro soubor ve znamení vystoupení k příležitosti návštěvy španělské delegace, a poté soubor vystupoval v jabloneckém divadle u příležitosti konání voleb. Právě kvůli volbám se vydal na objíždku po volebních místnostech "autobus dobré nálady", který vozil celý den dechovou hudbu a Nisanku, aby mohli zahrát a zatančit pro radost voličům. Přes léto se členové souboru setkali na chalupě, kde společně prožili krátkou část prázdnin. První podzimní vystoupení hned v měsíci září měl soubor u jablonecké přehrady, kde se slavily *Slavnosti míru*. Hned o den později se přemístili do Harrachova, kde tancovali pro členy svazu socialistické mládeže z Polska. V měsíci říjnu měl soubor taneční soustředění ve Velkých Hamrech. V prosinci vystoupili v Pardubicích na Staročeském bále a později pak v Turnově, kde tančili pro svaz žen.

Leden roku 1987 byl pro soubor jako vždy zahájen *Českou Besedou* na Baráčnickém plese na jablonecké Střelnici. V únoru soubor vyrazil na víkendové soustředění do Velkých Hamrů, kde se připravoval na nadcházející události. Jednou z nich byl Kominický ples, kde si soubor zopakoval *Českou Besedu*. V březnu Nisanka vystupovala v jabloneckém divadle u příležitosti Mezinárodního dne žen. Začátkem měsíce června vystoupil soubor v libereckém domě kultury v programu *Večer Národopisných Souborů*. Tento program byl připraven na počest 70. narozenin Pavla Krejčího. Součástí programu byly

i Horačky³, Jizera⁴ a Podještědský soubor písní a tanců⁵. V červenci měl soubor znovu víkendové soustředění, a poté se vydal na setkání s jugoslávským souborem. V září pak tančili na *Slavnostech míru* v Jablonci.

Rok 1988 začíná jako tradičně pro soubor Baráčnickým plesem. Na *Folklorním festivalu severočeského kraje* se soubor zúčastnil soutěže, ve které soubor pravděpodobně postupuje, protože v září vystupuje na *Oblastní výběrové přehlídce folklorních souborů* v Příbrami. Hotel Praha v Jablonci nad Nisou byl dalším prostorem, kde Nisanka v tomto roce zatančila. Pardubice pak byly posledním místem, kde soubor tento rok zatancoval, a to na Staročeském bále.

Baráčnickým plesem a *Českou Besedou* začal pro soubor rok 1989. Z tohoto roku je v kronice jen málo záznamů. V únoru je to předtančení na plese v Desné. Ve dnech 19. – 25. dubna se soubor zúčastnil zájezdu do Jugoslávie, kde několikrát vystupoval. Nisanka v roce 1989 slaví své 25. Výročí a proto dne 9. listopadu pořádá velkou oslavu na jabloneckém Výstavišti. V tomto roce také poprvé soubor připravil celovečerní pásmo *Lidové Vánoce*. Představení se odehrálo 14. prosince.

Rok 1990 byl jako klasicky zahájen *Českou Besedou* na Baráčnickém plese. Další záznam je pak až z dubna, kdy soubor vystupoval na Dlaskově statku v Dolánkách u Turnova. V červnu proběhlo setkání souborů, mezi kterými byl i jeden soubor ze Sardinie a soubor Jizera. V tomto roce se Nisanka představuje na Dlaskově statku dvakrát. Znovu je to v červnu, kdy tančí přímo ve stodole kvůli nepřízní počasí. Červenec byl pro Nisanku ve znamení návštěvy jugoslávského souboru. Šlo o soubor, který pozval Nisanku do Jugoslávie v roce 1989. V prosinci opět proběhl pořad *Lidové Vánoce* v jabloneckém divadle.

³ Folklorní soubor Horačky byl založen roku 1970 v Proseči pod Ještědem a tančí tance z Podještědí (*Tenkrát na Proseči* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.horacky.cz/HistorieSouboru/>).

⁴ Folklorní soubor Jizera byl založen roku 1986. Soubor zpracovává tradiční podještědský, pojizerský a podkrkonošský folklor – písně, tance, říkadla, zvyky a obyčeje z rozsáhlé oblasti mezi Ještědem a Krkonoši (*O souboru* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.jizeraliberec.cz/o-souboru/>).

⁵ Podještědský soubor písní a tanců vznikl v Liberci v roce 1975 Soubor zpracovává folklór, tradice a lidové zvyky z Podještědí (*Historie* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.pspt.xf.cz/>).

Na podzim se soubor vydal na Moravu do Valašského Meziříčí na víkendové vystoupení.

Začátek roku 1991 byl zahájen vystoupením na Valašském bále v Zubří. Další akce, které se soubor začátkem roku zúčastnil, byl Masopust v Krásné Lípě. Zde se členové souboru účastnili masopustního průvodu převlečení do různých kostýmů. Jako předešlé roky se i tento rok soubor předvedl na Dlaskově statku se svými tanci. V listopadu se členové souboru vydali do sousedního Německa do města Zwickau, kde vystupovali již několikrát. Červen byl pro Nisanku ve znamení vystoupení na *Folklorním Festivalu Lázně Bělohrad*. Ještě jednou tento rok zavítali členové souboru na Dlaskův Statek, na podzim na posvícení. V září vystoupili v jabloneckém Domě dětí a mládeže pro Norskou delegaci. Prosinec byl pro soubor výpravou do Pardubic na Staročeský bál, a několik dní na to, přesně 12. prosince, se konaly již tradiční *Lidové Vánoce* v městském divadle.

Valašským bálem začal pro soubor i rok 1992, a pak stejně jako u předešlého roku následoval Masopust. Zde se členové souboru oblékli za stonožku a společně vyrazili do průvodu. Na Dlaskův statek se vypravili vystupovat v měsíci březnu. Duben byl pro Nisanku pozitivním měsícem, byli vybráni, aby předvedli své vystoupení na prvním ročníku Folklorního festivalu v Pardubicích-Hradci Králové. Květen ovšem můžeme považovat za poněkud komerčnější měsíc pro soubor. V tomto měsíci fotila Nisanka své první reklamní fotografie. Folklorní festival Pardubice-Hradec Králové byl v červnu tohoto roku jedinou akcí, kde soubor vystupoval. Během prázdnin se soubor vydal na vystoupení do Francie, kam mohly jet pouze 4 páry⁶. V prosinci se Nisanka v jabloneckém muzeu předvedla s Vánočními koledami.

Z roku 1993 je v kronice jen několik málo záznamů. Jako předešlé roky i tento rok začal pro soubor na Valašském bále. Další záznam je až ze soustředění, které proběhlo o víkendu v květnu. V červnu se soubor zúčastnil Železnobrodského jarmarku, Folklorního festivalu v Lázních Bělohrad a vystoupení v Dolánkách. Rok zakončili jako tradičně *Lidovými Vánoci* v jabloneckém divadle.

⁶ V souboru proto nastal rozkol. Několik členů Nisanky odešlo a založilo si nový soubor Anka. Tento soubor se následně také rozdělil na Anku a Šafrán.

30 leté výročí slavil soubor v roce 1994. Vedoucím souboru je v této době Jiří Franc. Tento rok začal pro Nisanku Valašským bálem v lednu a pokračoval únorovým plesem spořitelny. V dubnu se soubor zúčastnil a organizoval folklorní program *Prameny*. V srpnu tohoto roku se soubor vydal na vystoupení do Turecka, kam s sebou vezl svůj nový propagační materiál. Tištěný letáček s fotkami, popisem a kontakty na vedoucí. Vystupovali ve městech Antalie, Manavgat a v antickém divadle ve městě Aspendos. Po návratu do Čech, natáčejí na podzim v Přerově nad Labem pro Ústav Lidové Kultury své tance pro chystaný projekt *Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska*. Zatančili celkem 9 tanců: *třínožky, mateníky, točenou, mazurku, krajcopolku, manžestr a dvoukročák, na skále vysoký a šlapáky*. Prosinec je opět ve znamení vystoupení na *Lidových Vánocích* v Jabloneckém divadle.

Rok 1995 začal pro Nisanku Country plesem, po kterém následoval Baráčnický bál. V únoru vystoupil soubor na Proseči pro anglické studenty a pak na Masopustě v Krásné Lípě na pozvání souborů Dykyta⁷ a Lužičan⁸. V květnu soubor zatančil v pořadu *Prameny II.*, který se konal k 100. výročí Národopisné výstavy Československé. V červenci se na Dlaskově statku konal Folklorní festival, kde se kromě Nisanky předvedly i soubory Vycpálkovci⁹, Lipka¹⁰ a Prácheňáček¹¹. Další akcí konanou v červenci byl Mezinárodní folklorní Festival v Rožnově pod Radhoštěm, kam se členové souboru vydali pouze jako diváci, aby si rozšířili taneční obzory. Vánoční vystoupení bylo z důvodu rekonstrukce

⁷ Folklorní soubor Dykyta Česká Lípa byl založen roku 1990 a tančí lidové tance z oblasti Podještědí a Pojizeří (*O nás!* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://www.dykyta.cz/?page_id=427).

⁸ Folklorní soubor Lužičan z České Lípy byl založen v roce 1987 a věnuje se kromě udržování a obnovování lidové kultury a tradic krásnolipska a okolí i ostatním regionům Čech (*Lužičan, folklorní soubor* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://rejstrik.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=125272>).

⁹ Soubor písní a tanců Josefa Vycpálka vznikl v roce 1947 v Praze a jejich tvůrčí přístup k motivům spjatým s tradiční lidovou kulturou se vyznačuje především důrazem na práci s výrazem a vzájemným sbližováním a prolínáním tradičních hodnot se současným uměleckým uvažováním (*O nás* [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.vycpalkovci.cz/o-nas/>).

¹⁰ Folklorní soubor Lipka byl založen v roce 2007 v Pardubicích a navazuje svou činností na bohatý odkaz Souboru písní a tanců Lipka, který chtěl upozornit veřejnost na bohaté lidové umění oblasti Polabí (*Pár slov o souboru* [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.fslipka.cz/osouboru.php>).

¹¹ Dětský folklorní soubor Prácheňáček byl založen roku 1981 ve Strakonících. Souborový repertoár čerpá z bohatství písní, tanců, her i lidových zvyků z oblasti jižních a jihozápadních Čech – především z oblasti Prácheňska (*Pár slov o souboru* [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.prachenacek.wz.cz/main.php>).

Jabloneckého divadla přesunuto do prostor kostela Dr. Farského. Podle slov kronikáře to byla naprostá hrůza, protože šlo pouze o pěvecké vystoupení a to nebyla silná stránka souboru. Vánoční čas zakončil soubor vystoupením v Polsku.

Únor roku 1996 započal pro soubor vystoupením na Baráčnickém plese a ve svém vystupování pokračovali v březnu na 1. reprezentačním plese města Jablonec nad Nisou. Ve stejném měsíci se také soubor stěhuje z pomocné Divadelní budovy do kulturního domu v Kokoníně, kde zařizuje novou zkušebnu pro své působení. Hned v dubnu zde začínají zkoušet. V červnu soubor vystupuje na oslavě k 130 letům založení města a k této příležitosti je pozván také soubor ze Slovinska. Konec roku soubor zakončuje vystoupením na Staročeském bále v Pardubicích.

Prvním vystoupením Nisanky v roce 1997 byl ples Preciosy a.s.. Hned další den soubor tančí na Baráčnickém plese. Ten samý týden také Nisanka zatančila pro britské studenty. Následující měsíce se soubor věnoval přípravám do Strážnice na Mezinárodní folklorní festival. V polovině června soubor vystoupil v Dolánkách a koncem měsíce se vydává na vystoupení do Strážnice. 52. ročník Mezinárodního Folklorního Festivalu navštívil soubor s dvacetipěti tanečnicí, kteří vystoupili v choreografii Jany Hanajové pod vedením Jiřího France a s uměleckými vedoucími Miroslavem a Radkou Šilhánovými. Bylo to 30 let od doby, co zde soubor vystupoval naposledy. Koncem června se Nisanka opět vrací tančit do Dolánek, kde vystoupili s připraveným hodinovým programem. Během srpna jel soubor vystupovat do Slovinska za spřáteleným souborem. Poslední víkend v srpnu vyráží soubor na Mezinárodní folklorní festival ve Velké nad Veličkou, kde tančí jen v nedělním programu *Ozvěny Horňácka*. Na podzim soubor vystupoval k příležitosti *Dne otevření památek*, přišlo jen velmi málo diváků, protože o tomto vystoupení, jak se píše v kronice, nikdo nevěděl. Ve stejném měsíci se soubor vydává do Chrudimi, kde vystupuje na akci zvané *Koncert pro Moravu*. Tento koncert byl zorganizován na pomoc moravským oblastem postiženým záplavami. Koncem měsíce září soubor vystoupil na jabloneckém Výstavišti při společenském setkání.

3.3. Třetí kronika- roky 1997-2001

Školní rok 1997 nezačal pro soubor nijak příznivě. První den v říjnu roku 1997 oznámili na zkoušce manželé Francovi svůj odchod ze souboru. Pro členy souboru to bylo šokující. Ještě více ale všechny překvapil odchod choreografky souboru Jany Hanajové, která se rozhodla odejít i se svými choreografiemi. Důvod Janina odchodu byly neshody s uměleckým vedoucím souboru Miroslavem Šilhánem. Před souborem se tedy otevírá svět neznáma a hlavně teď čekají na tanečníky volby vedoucího souboru. O týden později vystupovala Nisanka v turnovském muzeu. Jelikož měli před vystoupením jedinou zkoušku, rychle sestavili dvacet minutové pásmo, které doplnili novými písničkami. Mnoho členů se nesešlo, a tak vystoupení mělo úspěch pouze díky krojům. Soubor odjížděl z vystoupení s poznatkem, že pouze pěvecký soubor tedy opravdu nejsou. Dne 15. října byl pro soubor ve znamení voleb nového vedoucího souboru. Jednohlasně byla vybrána Jana Syrovátková (dnes Hamplová). Dále byla zvolena revizní komise a nově byl také odsouhlasen příspěvek ve výši 30,-Kč/měsíc pro všechny členy souboru. Kroniku dostaly na starost Zuzana Křapková a Petra Handlířová. Hned další týden se soubor pustil do úklidu zkušebny. Kromě samotné zkušebny bylo třeba uklidit i ve skříních určených pro kroje. Členové si odnesli jednotlivé kusy krojů a látek domů, kde je vyprali. I další týden pokračoval úklidem, protože se za jeden den vše nedalo stihnout. V listopadu se pak členové rozhodli udělat něco pro své zdraví a kondici. Začali společně navštěvovat městský bazén. Šlo i o udržení dobrého kolektivního ducha. Zavedly se tedy *vodní souborové pondělky* od 19:00 hodin v Jabloneckém bazénu. Ve dnech 21. – 23. listopadu se zástupci souboru (Jana Syrovátková a manželé Šilhánovi) vydali na Valnou hromadu FoS ČR (Folklorní sdružení České Republiky) do Strážnice, kde se zástupci členských souborů setkali a řešili nadcházející akce a ekonomické hospodaření. V listopadu se pak uskutečnily další volby v souboru, a to kvůli vyloučení jednoho ze členů souboru¹². Dne 5. prosince se soubor zúčastnil Vánočního zpívání v Domově důchodců v Pasekách. Zde soubor zatančil jako poděkování důchodcům za to, že přispěli finančními prostředky na obnovu jabloneckého divadla. Nejednalo se o klasické taneční představení, ale spíše o zazpívání koled a navození dobré předvánoční atmosféry.

¹² Tento důvod je pro soubor velmi choulostivý, proto nebude v práci uveden.

Hned o den později se soubor vydal na Staročeský bál do Pardubic, kam si přijelo zatančit i několik bývalých členů souboru a také tanečníci, kteří studovali na různých vysokých školách po republice. O hudbu se postaraly kapely: Lipka z Pardubic, Mladina z Plzně, Jarošovci z Mělníka, Karmazín z Pardubic a mnoho dalších. Dne 16. prosince se šest členů souboru vydalo na vánoční turnaj v odbíjené. Vyhráli zde čtvrté místo. O den později si soubor uspořádal vánoční besídku. Zkušebna se proměnila v hodovací místnost, stůl byl plný jídla a pití a ozdoben malým vánočním stromkem. Členové souboru si vyměnili i malé dárky. Dne 21. prosince se soubor sešel na prvním pěveckém soustředění. Po předešlých zkušenostech tanečníci usoudili, že by bylo třeba se ve zpěvu zlepšit, a to pro případ pouze zpívaného vystoupení. Dva ochotní studenti zpěvu jim přijeli na pomoc a rovnou se domluvili na další společné zkoušky, které mají v plánu pořádat jednou, nejlépe dvakrát do měsíce. Velkým dnem pro soubor byl 28. prosinec, kdy se konala první *niSÁŇKYÁDA* v plavkách. Podle pozvánky měla akce začít ve 13:00 hodin v Rýnovicích před kostelem, ale bohužel bylo málo sněhu. Sešel se tedy krizový štáb RVHP (rychnovský výbor humoru a ptákovin), který rozhodl, že se akce přesouvá do bazénu. Členové se tedy sešli před bazénem a z jim neznámých důvodů dostali slevu na vstupné. Pravděpodobně kvůli vysokému počtu účastníků. V bazénu se pak utkala dvě družstva v těchto disciplínách: Přeprava utonulého kapitána, Kakvabely, Semtam, Puky-puk, Hoptam.

Rok 1998 začal pro Nisanku kromě jednoho z dalších pěveckých soustředění také nečekaným odchodem manželů Šilhánových. Hned čtrnáct dní po začátku nového roku čekal soubor jako každoročně Baráčnický ples. Jako tradičně zatančili *Českou Besedu*. Další příležitostí pro vystoupení souboru bylo setkání s přáteli a sponzory Městského Divadla v Jablonci. V sobotu 28. února se sešlo několik amatérských souborů ve sportovním sále střední integrované školy bižuterní, kde předvedli své vystoupení. Dne 22. března se členové souboru zúčastnili úklidu jabloneckého divadla po jeho rekonstrukci. Sešlo se jich dvanáct a každý dostal za úklid 40,- Kč za hodinu. Tyto peníze putovaly do kasy souboru. Dne 28. března se Nisanka zúčastnila benefičního koncertu divadla F. X. Šaldy v Liberci. Jejich úkolem bylo ve vestibulu divadla vítat příchozí diváky zpěvem lidových písní. K této příležitosti si soubor nacvičil asi dvacetiminutový písňový blok. O přestávce pak soubor zatančil opět ve vestibulu divadla. Otevírání Dlaskova

statku čekalo na soubor 20. dubna. Program pořádalo muzeum v Turnově a soubor měl vystoupit se dvěma dvacetipětiminutovými pěveckými bloky. Na požádání organizátorů soubor velmi nadšeně vyměnil jeden pěvecký blok za taneční, který zatančili tanečníci na travnatém plácku před statkem. Pěvecký blok se pak uskutečnil uvnitř statku, kde se diváci přidali ke zpěvu. V měsíci dubnu se také uskutečnily dvě svatby členů souboru. Hned 3. května se členové souboru opět zúčastnili úklidu jabloneckého divadla. Dvanáct členů zde pomáhalo od devíti do třinácti hodin. Dne 31. května se v Turnově konaly Staročeské trhy. Soubor vystoupil s tanečním pásmem, které na poslední chvíli nastavoval písní *Zelená se louka*. Jen tak ze zvědavosti si členové souboru vypočítali svůj průměrný věk. Číslo pětsetšedesátjedna vydělili počtem členů, tedy dvacet šest, a tak průměrným věkem bylo 21,6 roku. Dne 17. června se konaly volby. Po odchodu manželů Šilhánových se musela doplnit místa ve výboru. Jednalo se o nové pozice revizní komise a dispoziční právo k účtu. Hledaná místa se na těchto volbách zvládla obsadit. Ve dnech 2. – 12. července se soubor zúčastnil zájezdu do Makedonie¹³ na balkánský festival, který se konal ve městě Ohridu. Domovem hostujícího souboru bylo město Negotino, kde soubor přivítali chlebem a solí, vínem a rakií. Ubytování byli v hotelu města Kavadarci. Vystupovali během festivalu jednou a navštívili i hlavní město Makedonie, Skopje. Hned několik dní po návratu souboru z Makedonie přijel makedonský soubor do Jablonce nad Nisou. Měl několik vystoupení, jedno z nich pak v Českém Ráji na pódiu za muzeem. Pořádal se také večer makedonské kultury, kde si oba soubory zatančily a vystoupily pro diváky na letní scéně jabloneckého Výstaviště. Poté se večer přesunul do klubu Na Rampě. Dne 23. srpna se členové souboru vydali na poslední úklid divadla, od 8 do 18 hodin myli okna a židle. Pak se společně přesunuli za relaxací do restaurace. Dne 5. září se Nisanka zúčastnila Staročeského jarmarku na nádvoří hradu v Mladé Boleslavi, soubor měl dvě vystoupení. Na slavnostním otevření městského divadla v Jablonci nad Nisou se dne 13. září předvedl i soubor Nisanka s půlhodinovým představením. Hned 29. září soubor znovu zatančil na prknech nového městského divadla, a to v programu amatérská scéna. Znovu vystoupil soubor hned o pár dní později

¹³ Na pozvání souboru KUD Jane Sandanski. Jedná se o Makedonský soubor založený v roce 1982 (*KUD Jane Sandanski- Zdravko Talevski - bez muzika* [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://www.sbs.com.au/yourlanguage/macedonian/en/audiotrack/kud-jane-sandanski-zdravko-talevski-bez-muzika>).

v pavilonu B jabloneckého Výstaviště, při příležitosti setkání přátel a sponzorů městského divadla. Ve dnech 9. – 11. října se soubor vydal do Doks na pravidelné soustředění, kde se tanečníci připravovali na program k souborovým vánocům a 4. prosince se Nisanka vydala do jabloneckého stacionáře Spirála, kde vystoupila s krátkým programem pro postižené děti. Jako odměnu si soubor odvezl dětmi vyrobené domácí perníčky. Dne 13. prosince se konala generální zkouška v jabloneckém divadle na připravovaný program Vánoce s Nisankou a o tři dny později se program uskutečnil. Dne 16. prosince v Městském divadle od 18 hodin bylo možné shlédnout vánoční představení souboru. Poslední společná akce souboru v tomto roce byl souborový silvestr v Baráčnické rychtě, kde se všichni sešli již 30. prosince a po promítání vánočního představení se všichni rozloučili s uplynulým rokem.

Rok 1999 začal pro soubor soustředěním. Zaměřil se tentokrát na *Českou besedu*, kterou o pár dní později zatančil na představení. Dne 22. ledna se soubor vydal do Žďáru nad Sázavou na II. Národní Krojový ples. Soubor vystoupil s již natrénovanou *Českou besedou*. Dne 6. února se Nisanka vydala na Masopust do Krásné Lípy na pozvání souborů Lužičan a Dykyta. Celý soubor se tento rok rozhodl jít za spáče. Jako kostým tedy zvolili spací čepice, polštářky, medvídky a další. Dne 14. února si soubor zorganizoval další soustředění, tentokrát šlo o nastudování nového pásma od Jany Hanajové¹⁴ na písničky *Okolo Ještěda*, *Daremná panenka* a *Zafoukej větříčku*. Dne 16. března uvedla Jana Syrovátková v klubu Na Rampě svůj vlastní pořad *Folklor v pohybu*. Jednalo se o projekci ukázek folklorních tanců pro laiky i nadšence. Dne 27. března se soubor vydal zatančit již druhou *Českou besedu* tohoto roku, a to na baráčnický bál na jabloneckou Střelnici. Hned 2. dubna se konaly v Jablonci nad Nisou Velikonoční slavnosti. Soubor si k této příležitosti zatančil na náměstí před městskou radnicí. Dne 8. května pak Nisanka tančila k příležitosti baráčnické schůze, kde se oslavovalo nové navázání přátelství s baráčnickými. Následně se pak 20. června konal Župní sjezd baráčnicků, k příležitosti 90. výročí založení mladoboleslavské baráčnické župy a 50. výročí založení mšenské župy obce baráčnicků. Vystupovaly zde dětské i dospělé baráčnické skupiny a nezapomnělo se ani na tradiční *Českou Besedu*, své

¹⁴ Vrátila se na žádost vedoucí souboru Jany Hamplové v roce 1998.

vystoupení předvedla i Nisanka. Dne 28. srpna se pak členové souboru zúčastnili soustředění, na které vedoucí souboru pozvala na doporučení Daniely Stavělové, Evu Velínskou. Soustředění bylo mimo metodiky zaměřené také na vypilování nového tanečního pásma. Na Staročeské trhy do Mladé Boleslavi se soubor vydal 4. září, kde měl dvě vystoupení. Podzim přinesl pro soubor i další významné akce. První byly *Prameny 99*, přehlídka folklorních souborů, kterou Nisanka pořádala. Druhou akcí pak bylo 35. výročí založení samotného souboru. Na obě akce se soubor připravoval jak novým pásmem, tak i jednotlivými tanci, které měl možnost předvést. Jako vzpomínku na založení souboru si na jablonecké Střelnici Nisanka připravila výstavu fotografií, mapující historii souboru¹⁵. Dne 10. prosince vystoupil soubor pro radost postižených dětí v jabloneckém stacionáři a hned o osm dní později se již tradičně předvedl s vánočním pásmem ve svém pořadu *Vánoce s Nisankou* v městském divadle v Jablonci nad Nisou.

Rok 2000 začal pro soubor předtančením na maškarním bále Šibřinky. Březen byl pro Nisanku již tradičně ve znamení Baráčnického plesu a *České Besedy*, kterou si podle kroniky zatím soubor nezapamatoval. Ve dnech 20. – 22. dubna se v Jablonci konaly jarní slavnosti, nad kterými měla Nisanka patronát. Soubor se tedy zapojil více než pouhým odtancovaným představením, musel vypomoci i s výzdobou pódia, organizací a také se staral o hosty slavností, Těmi byli členové Folklorního souboru Mateník¹⁶. Na dny 13. a 14. května si Nisanka zajistila společné soustředění s Národopisným souborem Kohoutek¹⁷ ve Slatiňanech. Kromě samotného soustředění se soubory zaměřily i na společné vylepšení vztahů. Dne 17. června se Nisanka vydala na oslavy obce Vísky, kde vystoupila s připraveným programem a mezi vystoupeními nafotila propagační fotografie. Na úvod předvedli svůj již dobře známý tanec *K Hradištku*. Pár dní poté, 26. června, soubor vystoupil v Mladé Boleslavi, kde si zatančil na Sokolském Sletu s dalšími soubory téměř z celého světa. Přelom června a července byl pro Nisanku ve znamení cesty na Folklorní festival do Itálie. Město

¹⁵ Akce ovšem pisatelka kroniky hodnotí spíše jako nepodařené, a to především kvůli nízké účasti diváků.

¹⁶ Folklorní soubor Mateník byl založen v Praze v roce 1991. Soubor prezentuje tance od Čech přes Moravu až po Slovensko (*O nás* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.matenik.cz/onas.html>).

¹⁷ Národopisný soubor Kohoutek byl založen roku 1984 v Chrudimi. Soubor zpracovává tance z okolí Chrudimska, Nasavrcka i z Polabí (*O nás* [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.nskohoutek.cz/o-nas.html>)

Marsciano je partnerským městem Jablonce nad Nisou, a proto se soubor vydal město reprezentovat. Folklorní festival proběhl u příležitosti 600 let výročí založení města. Do Kristyánova na Mariánskou pouť se Nisanka vydala 2. Září, tentokrát musel soubor vystupovat přímo na jedné ze silničních křižovatek. Zpět do Itálie se soubor vrátil na pět dní v měsíci září, a to do města Massa na Mezinárodní folklorní festival. Hned první večer čekalo na soubor úvodní vystoupení, kterým se měl soubor představit. Další den se soubor předvedl jak v průvodu, tak v hlavním programu. Poslední den čekal soubor ještě jeden slavnostní průvod a pak vystoupení k ukončení celého festivalu. Z tohoto festivalu si Nisanka přivezla pohár za předvedení choreografie a sehranost muziky. Během jabloneckých Podzimních slavností konaných 29. září, soubor vystoupil na slavnostním večeru na jabloneckém Výstavišti. Dne 4. října se v Liberci uskutečnila Konference Euroregionu Nisa. Soubor zatančil pro členy Euroregionu za doprovodu cimbálové muziky. Již tradičně v čase Vánoc zatančil soubor 8. prosince ve stacionáři Spirála pro postižené děti, pro jejich potěšení. V prosinci se uskutečnil další ročník souborových *Vánoc s Nisankou*. Stejně jako mnohokrát před tím se i tentokrát vystupovalo v Jabloneckém divadle. Hostem byl tento rok soubor Dykyta z České Lípy. Posledním vystoupením v roce 2000 bylo pro soubor účinkování při příležitosti Vánočních trhů na jabloneckém Výstavišti.

V únoru roku 2001 si soubor zatančil své první představení na plese v Huntířově. Další vystoupení následovalo na Velikonočních trzích, kde se opět soubor podílel i na organizaci. Na třídních trzích vystoupil spolu s Nisankou také soubor Šafrán¹⁸. I tento rok se Nisanka vydala na společné soustředění se souborem Kohoutek, a to dva dny v dubnu. Dne 27. května se Nisanka vydala do Turnova na Staročeské trhy, kde si soubor zatančil v areálu městského parku. V červnu se soubor představil v našem hlavním městě na IV. ročníku festivalového setkání příznivců folkloru *Jižní město hraje, zpívá a tancuje*. Soubor kromě družby se souborem Mateník měl i vystoupení v parku Základní umělecké školy Jižního města Prahy 4. Vystoupili s těmito tanci: *Ach škoda, Obkračák, Kolovrátky, Moucha a Oklepák*. Ve dnech 22. – 24. června se soubor vydal na Mezinárodní

¹⁸ Folklorní soubor Šafrán byl založen v Jablonci nad Nisou roku 1995. Soubor se zaměřuje na lidové písně a tance z Podještědí, Podkrkonoší a Pojizeří (*O našem souboru* [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.safranjbc.cz/o-nasem-souboru.htm>)

folklorní festival Frýdek Místek. Zde na Nisanku čekal slavnostní průvod, úvodní představení souborů a tři bloky vystoupení, kde vystoupili s tanci: *Šlo hezké, Ach škoda, Mateníkem, Kolovrátky, Mouchou, Šátky, Oklepákem a Krakováčkem*. Dne 28. června se pak soubor představil ještě v Liberci, kde zatančil dvě představení pro děti a rodiče z 68. MŠ Liberec. Srpen byl pro Nisanku ve znamení VII. Mezinárodního folklorního festivalu Písek, kdy se ve dnech 24. a 25. srpna soubor představil píseckému publiku v programu *U nás v Písku*. Soubor vystupoval dvakrát ve večerním programu, zúčastnil se také slavnostního průvodu a nakonec vystoupil ještě v závěrečném programu *Písek- roztančené město*. Dne 7. září soubor vyhlásil zápis do souboru. Záměrem bylo rozšíření řad souboru. To se také povedlo a byly vybrány dvě nové tanečnice. Dne 27. září Nisanka zatančila na Mírovém náměstí v Jablonci k příležitosti Jabloneckých podzimních slavností. Zatančili zde tance: *Ach škoda, Moucha, Mateník a Oklepák*. Na žádost Okresní hospodářské komory v Liberci se vypravili čtyři tanečníci souboru Nisanka dne 1. listopadu do Drážďan na akci *České dny v Sasku*, kde reprezentovali město Jablonec nad Nisou. Dne 3. listopadu se soubor vydal do Huntířova na Oslavu 110. výročí založení tělocvičné jednoty Sokol. Zatančil v odpoledním programu v místní sokolovně tance: *Ach škoda, Mateník, Koukej, koukej, Krakováček, Šlo hezké*. Dne 12. prosince vyjel soubor do Mělníka, kde byl součástí programu *Vánoční setkání s Jarošáčkem*¹⁹. Ten pořádal Folklorní soubor Jarošáček a ZUŠ Mělník. Soubor jako host večera vystoupil s tanci: *Kolovrtáky, Barbora, Kramářská, V betlémě a Kristýdle*. Další, již tradiční akcí souboru, jsou *Vánoce s Nisankou*, ty se roku 2001 konaly 15. prosince a jako host byl tento rok pozván DFS Kytice²⁰. Poslední společnou souborovou akcí byl v roce 2002 společný Silvestr. Tímto záznamem také kronika končí.

¹⁹ Dětský folklorní soubor Jarošáček, byl založen v roce 1994 v Mělníku. Vystupuje s tanci a tanečními hrami ze Středních Čech a Polabí, ale také se zajímavými tanci z jiných regionů České Republiky (*Jarošáček, dětský folklorní soubor* [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://archiv.fos.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=19373>).

²⁰ Dětský folklorní soubor Kytice působí od roku 1994 v Praze, jako pokračovatel dospělého souboru stejného jména. Na svém repertoáru má taneční pásma, tance a písně jižních, středních Čech a Chodska (*O souboru* [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.kytice-praha.cz/o-souboru>).

3.4. Čtvrtá kronika- roky 2002-2004

Hned ze začátku roku 2002 se v souboru uskutečnila členská schůze, kde se volil nový výbor a kde soubor odsouhlasil, že Jana Syrovátková zůstává i nadále vedoucí souboru. Dne 26. ledna se konal městský ples v Jablonci nad Nisou. Jako poděkování za příspěvek od města soubor zatančil v připraveném programu. Soubor byl také za takzvaný vítací výbor a příchozím hostům členové Nisanky zpívali do kroku a podávali koláčky. Dne 29. března vystoupil soubor v Jizerských horách na chatě Stará pila. Ve dnech 27. – 29. března se v Jablonci nad Nisou konaly Velikonoční trhy, součástí programu bylo již tradičně i vystoupení souboru Nisanka, který k této příležitosti nastudoval nové pásmo. Vystupoval také dětský oddíl souboru, a to Malá Nisanka. Jako host byl pozván folklorní soubor Písečan²¹ a zatančil si zde také soubor Šafrán a Šafránek²². Ve dnech 3. – 5. května se členové souboru zúčastnili soustředění s Milošem Vršeckým a Národopisným folklorním souborem Kohoutek. Účelem pátečního soustředění bylo vyčistit nové pásmo pod dohledem i samotné choreografky Jany Hanajové. V sobotu a v neděli se pak soubor vrhl na opravdové soustředění. Metodika *tanců polky, valčíku*²³, *obkročáku, dojče*²⁴, *třídobého dvoukročáku*²⁵, *skočné* a následné variace, *rytmika, posilování a skoky*, to vše bylo na programu. V neděli v poledne soustředění skončilo. Dne 25. května odcestoval soubor do Bautzenu²⁶. Toto partnerské město slavilo 1000 let od svého založení a k této příležitosti se do Bautzenu vydala městská delegace. Soubor měl dvě hodinová vystoupení na hlavním pódiu na náměstí. Dne 9. června se soubor vydal jako doprovod smržovského starosty do města Rammenau, kde Nisanka měla jedno vystoupení. Dne 15. června se na letní scéně jabloneckého Výstaviště konala regionální přehlídka folklorních souborů severních Čech *Prameny*. Jednalo se o 48. ročník a celou akci pořádala právě Nisanka. Své vystoupení postupně předvedly soubory

²¹ Folklorní soubor Písečan působí od roku 1975 v Písku. Čerpá a volně zpracovává lidovou látku, ať už hudební nebo taneční, zejména v historickém Prácheňském kraji (*O souboru* [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://pisecan.cz/>).

²² Dětský folklorní soubor Šafránek byl založen roku 1997 v Jablonci nad Nisou a tančí tance z Podještědí, Podkrkonoší a Pojizeří. (*O našem souboru* [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.safranjbc.cz/o-nasem-souboru.htm>)

²³ Valčík- pravděpodobně se jedná o název pro přísunnou sousedskou.

²⁴ Dojč- pravděpodobně myšlen tanec Tajč.

²⁵ Třídobý dvojkročák- tj. dvoukrok

²⁶ Bautzen česky Budyšín, je velké okresní město v německé spolkové zemi Sasko (*Budyšín* [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Budy%C5%A1%C3%ADn>)

Šafrán, Jizera, Dupák²⁷, Skejušan²⁸, Krušnohor²⁹, Krkonošský Horal³⁰ a jako host účinkovaly děti z Malé Nisanky. Dne 23. června se soubor vydal na Mezinárodní folklorní festival *Pod Zvičinou* do Lázní Bělohrad. Jako pódium byl k dispozici malý prostor před cukrárnou, který zároveň sloužil jako jedno ze stanovišť diváků. Nisanka se také zúčastnila slavnostního průvodu a v hlavním programu zatančili členové souboru pásmo *Hrátky v kuchyni (tance: Kuchařky, Uhry, Kucmoch, Koukej a Mazurka)*. Dne 14. září se soubor vydal do Mladé Boleslavi na *Staročeské trhy*, kde na ně čekala dvě vystoupení. Ve dnech 24. - 27. září se v Jablonci konaly *Podzimní slavnosti*, na kterých soubor vystupoval v tematických pásmech. Každý den představoval jedno roční období. Dne 6. října pak soubor zavítal do Liberce na akci *Člověk přírodě- příroda člověku*. Akce se konala v městské radnici a soubor vystoupil v komornější sestavě pro radost návštěvníků. Dne 13. prosince se konalo každoroční představení *Vánoce s Nisankou*. Již tradičně soubor zatančil v městském divadle a jako host se pro tento rok představil Plzeňský soubor Jiskra³¹. Hned o den později se Nisanka vydala na Vánoční vystoupení do města Chrudim, kam byl soubor pozván jako host. Členové Nisanky zatančili ve Vánočním programu.

Rok 2003 začal pro soubor vítáním hostů na *Městském plese*. V předsálí soubor zpíval písně a nabízel příchozím hostům koláčky. Dne 22. března se odnož velkého souboru - Malá Nisanka vydala na *Přehlídku dětských folklorních souborů* do České Lípy. K tanci jim zahrála kapela velkého souboru a představení se podle záznamu kronikářky vyvedlo. Ve dnech 16. - 18. dubna se v Jablonci nad Nisou opět konaly Velikonoční trhy, a k této příležitosti byl do Jablonce nad Nisou

²⁷ Folklorní soubor Dupák byl založen na přelomu let 1991/92 v Hradci Králové a zpracovává lidovou látku z východočeského regionu, převážně z Hradecka, Polabí a Podkrkonoší (*O nás* [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.dupak.cz/fs-dupak/>).

²⁸ Folklorní soubor Skejušan byl založen roku 1990 v Chomutově. Předvádí rusínský autentický folklor a zpívá v rusínském jazyce (Skejušan - folklorní soubor. *Služebník* [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.sluzebnik.cz/katalog/skejusan-folklorni-soubor>).

²⁹ Folklorní soubor Krušnohor vznikl v roce 1988 v Chomutově. Zpracovává folklorní materiál Krušnohoří, Karlovarska a celé západní a jihozápadní části Čech (*O souboru* [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://fskrusnohor.cz/>).

³⁰ Národopisný soubor Krkonošský horal byl založen v roce 1962 ve Vrchlabí a zabývá se udržováním a šířením folklorních zvyklostí, tanců a písní, (*Historie souboru* [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.krkonoskyhoral.cz/historieCZ.html>).

³¹ Folklorní soubor písní a tanců Jiskra vznikl v roce 1958 v Plzni a zpracovává lidové písně a tance jednotlivých národopisných oblastí (*Kdo jsme* [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.souborjiskra.eu/soubor.php>).

pozdán folklorní soubor Mate Balota z města Rakalj z Chorvatska. Tento taneční soubor během konání trhů několikrát vystoupil se svými tanci. Nisanka trhy jako již tradičně zahajovala, a to tanci: *Minet, Ach škoda, Moucha a Oklepák*. Dne 19. dubna se pak oba spřátelené soubory vydaly na vystoupení do Dolánek, kde se na Dlaskově statku konal program *Malované Velikonoce*. Chorvatský soubor vystoupil s hodinovým pásmem. Ve dnech 13. - 15. června se Nisanka vydala do Plzně, kde se konal VII. Mezinárodní folklorní festival *Plzeň a dýšina 2003*. Další akcí souboru byla ve dnech 25. července - 1. srpna návštěva chorvatského města Rakalj, kam členové souboru přijeli za spřáteleným tanečním souborem Mate Balota³². Hned v den příjezdu Nisanka absolvovala dvě vystoupení na místním hřišti. Další taneční představení proběhlo ve městě Pula na náměstí, kde Nisanka vystupovala společně s dvěma domácími soubory. Ve dnech 24. - 26. září se v Jablonci nad Nisou konaly *Podzimní slavnosti*, na kterých Nisanka jako již tradičně zatančila připravené tance. Dne 13. prosince se pak v Městském divadle v Jablonci konaly *Vánoce s Nisankou*. Jako host se tento rok představil folklorní soubor Dupák z Hradce Králové.

Rok 2004 začal 31. ledna pro soubor tradičním vítáním účastníků v předsálí na Městském plese. Zpěv souboru byl opět doplněn rozdáváním koláčků. Představení Nisanky, které trvalo skoro hodinu a půl, mělo u diváků velký ohlas a repertoár se všem přihlížejícím líbil. Dne 20. února pak Nisanka vystoupila na plese Preciosy. Preciosa podporovala soubor v jeho činnosti, i proto soubor o předtančení požádala, a Nisanka toto přání ráda vyplnila.

3.5. Nisanka roky 2004-2017

Protože souborové kroniky končí rokem 2004, následující informace jsou z rozhovoru s vedoucí souboru Jany Hamplové, kdy jsem jí poprosila o vybrání toho nejdůležitějšího, co soubor v těchto letech prožil.

³² KUD Mate Balota je chorvatský taneční soubor založený v roce 1996 (*Folklorno društvo "Mate Balota", Rakalj* [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.cres.hr/folklorno-drustvo-mate-balota-rakalj/1169>).

Soubor byl pozván do Brazílie, aby vystoupil se svými tanci v roce 2007 a znovu v roce 2010. Rok 2012 byl pro soubor ve znamení jednoho z přeshraničních projektů. S polským vokálně-instrumentálním souborem Szklarki z města Piechowice nahráli CD a vydali zpěvník s názvem *Spojení písní*. Zpěvník a CD obsahují 12 českých, 10 polských a 1 společnou píseň. V roce 2012 a 2014 se soubor zúčastnil v Jihlavě národní přehlídky choreografií. Založení takzvané Přípravky, tedy přípravného souboru pro děti ve věku přibližně od 11 do 20 let, které doplňují počty tanečníků a postupně přecházejí do velkého souboru, se uskutečnilo v září roku 2014. Tato odnož souboru byla založena především proto, aby se podařilo překlenout období mezi Malou Nisankou a hlavním souborem, kdy často děti ve věku 12 neměly kam přestoupit a z Nisanky nevratně odcházely. Přípravka je tedy takovým přechodovým souborem mezi dětskými a dospělými tanečníky. V roce 2017 byl soubor po dvaceti letech hostem Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici, kde vystupoval v programu *Links, rechts, Krejčí, švec*, vnuka Pavla Krejčího, Dalibora Tuže.

Jako pisatelka kroniky a zároveň členka souboru bych chtěla doplnit, že soubor se i nadále účastní již tradičních plesů, festivalů, jarmarků a trhů. Vystupuje i nadále se svým programem *Vánoce s Nisankou* a každý rok má své podzimní víkendové soustředění.

4. Osobnosti Nisanky

Tato kapitola je věnována hlavním osobnostem Nisanky, které jsem vybrala ze žijících současníků. Tyto osobnosti mi pomohly nastínit další pohled na působení souboru, který není možné dohledat v kronikách. Vybrala jsem: Janu Škorpilovou (pamětnici a členku původního souboru), Janu Hanajovou (choreografku souboru), Janu Hamplovou (současnou vedoucí souboru a dlouholetou tanečnici souboru), Petra Hájka (primáše muziky Nisanky), Lukáše Fógla (vedoucího kapely Nisanky a dětské kapely) a Alenu a Jiřího Francovi (manželský pár, který v souboru tančil, Jiří ho v devadesátých letech vedl, Alena v současnosti vede Malou Nisanku a společně založili Nisanku Plus). Neuvádím zde jejich data narození a některé informace, jako například názvy studovaných škol, protože mi nebyly sděleny.

4.1. Jana Škorpilová

Narodila se v Jablonci nad Nisou. Je jednou z pamětnic původního souboru Nisanka, tančila již za vedení paní Marty Novákové. Pracovala jako hlavní ekonomická vedoucí liberecké učňovské školy. Žije v Janově nad Nisou, je již v důchodu, je vdaná a má dvě děti.

K tanci se dostala právě díky paní Martě Novákové. Ta byla její třídní paní učitelkou na ZŠ 5. Května. Ve 13 letech na podzim v roce 1967 se Jana připojila k již založenému tanečnímu kroužku, který v té době působil pod Domem pionýrů a mládeže. V roce 1971 se zúčastnil soubor vystoupení ve Strážnici, kde byly jejich kroje podrobeny velké kritice. V návaznosti na tuto skutečnost se rozhodli nechat si ušít nové kroje. Podobu krojů konzultovali s doktorem Scheybalem a odborníky z muzea v Českém Dubu. „*Byl to hrozně chytřej člověk ten Scheybal*“ vzpomíná Jana. V roce 1980 nastoupila spolu s Janou Hanajovou, Danou Malou a Petrem Čermákem (ten byl jejím spolutanečníkem) na Lidovou konzervatoř v Praze. Choreografii studovali u Aleny Skálové, tělovýchovnou přípravu pak u Pinky Šimsové a lidové tance je učili manželé Eva a Radomil Rejškovi. Po dokončení Lidové konzervatoře byla spolu s ostatními přítomna u takzvané první generační obměny Nisanky. Marta Nováková s Jiřinou Koutovou odešly a vedení souboru se ujala Dana Malá. Jana v té době začala vést dětský

soubor nejprve v Pivovarské Základní škole a pak v Domě pionýrů, kde působila jako vedoucí asi 2 roky. (V té době učila i současnou vedoucí souboru, Janu Hamplovou). Ráda vzpomíná na pásmo *Kameníci*, které jak sama říká, bylo to nejlepší, co kdy v souboru tancovala. Pásmo bylo o lámání břidlice, o tom, jaký býval severočeský kraj chudý a také o tkalcích a štouchání korálků. Říká, že v této době měl soubor podle jejího názoru asi nejvyšší úroveň během jeho existence. Kvůli houstnoucí atmosféře v souboru pak Jana v roce 1995 ze souboru odešla. Do odnože Nisanky – Nisanky Plus se pak vrátila v roce 2015, kdy byl soubor založen a kde působí dodnes.

Martu Novákovou měla Jana ráda. Byla její třídní paní učitelkou a učila je český jazyk a hudební výchovu. Byla to veselá paní, která měla u svých tanečnicků respekt, nedělala mezi nimi rozdíly a v době, když už nebyli jejími žáky, dovolila svým tanečnickům jí tykat. Martě Novákové ve výuce tanců často pomáhala Jiřina Koutová, která krom toho že byla korepetitorkou, byla také bývalou členkou souboru Pavla Krejčího a učila podle zápisů Krejčího tanečnický Nisanky tanec *Holubička*. S Martou Novákovou si Jiřina Koutová skvěle rozuměla, když pak paní Koutová skončila, korepetice už zdaleka nedosahovala takové úrovně, jako za jejího působení. Nějaký čas pak souboru korepetitoval T. Pospíšil (v dnešní době vede v Jablonci nad Nisou pěvecký soubor *Iuventus gaude*³³).

Folklor Janu bavil již od úplného začátku její taneční kariéry, ráda by si také na pódiu zazpívala, ale podle svých vlastních slov zpívá falešně, a tak během vystoupení jen otevírá pusy. Velmi si vážila manželů Rejškových a ráda na ně vzpomíná.

Jany dcera tančila dlouhá léta v hlavním souboru Nisanky, její sestřenicí je bývalá vedoucí souboru Dana Malá a její vnuci tančili v Malé Nisance. Sama i nadále tančí v odnoži souboru Nisance Plus.

³³ Dětský pěvecký soubor *Iuventus gaude* byl založen v Jablonci nad Nisou roku 2005 (*Iuventus, gaude!* [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.ceskesbory.cz/02-01-detail.php?id=1026>).

4.2. Jana Hanajová

Narodila se v Chlumci nad Cidlinou. Vystudovala gymnázium v Bydžově a Praze, absolvovala na FF UK (Filozofické fakultě Univerzity Karlovy) a FTVS (Fakulty tělesné výchovy a sportu). Má doktorát z pedagogiky a vystudovala Lidovou konzervatoř. Do Jablonce nad Nisou přišla za manželem a je matkou pěti dcer.

Dvorní choreografka souboru Nisanka se k folkloru dostala díky svým rodičům již jako malá. Rodiče Jany tančili v Chlumci nad Cidlinou v souboru Furiant a Jana zde tančila v dětské odnoži. V šestnácti letech se s rodinou přestěhovala do Prahy, kde byl folklor stále kolem ní. Tančila krátce v přípravce souboru Vycpálkovci a zároveň absolvovala hodiny lidových tanců na FTVS.

Svou choreografickou tvorbu začala Jana již během studia na FTVS. Jako praxi si vybrala vedení dětského folklorního souboru, kdy dětem musela připravovat alespoň drobná vystoupení pro školu. Jak sama říká, jednalo se o pražskou skupinku dětí. Čerpala proto ze svých předchozích zkušeností s tancem, ale hlavně dbala na to, aby dětem dané pohyby seděly a vypadaly v nich dobře.

Do Jablonce nad Nisou se přistěhovala v září roku 1980 a již v témže roce se přidala k Nisance jako souborová tanečnice. Soubor vedly stále Marta Nováková a Jiřina Koutová. Během téhož roku se Janě narodila první dcera a když se po roce k tancování vrátila, došlo ke změně ve vedení souboru. Původní vedoucí Marta Nováková a Jiřina Koutová odešly, na jejich místo nastoupila Dana Malá (tehdy nová vedoucí souboru), právě ta si Janu přizvala k sobě jako choreografku.

Na pozici choreografky zůstala i pod vedením Jiřího France až do jeho odchodu v roce 1997. Kvůli neshodám s uměleckým vedoucím Miroslavem Šilhánem, Jana ze souboru odešla na období cca 3 měsíců. Vrátila se zpátky až na prosbu Jany Hamplové v roce 1998, která věděla, že bez ní to prostě není ono.

Jana vytváří choreografie pro soubor Nisanka (s přestávkami na mateřskou dovolenou) 38 let. Za tu dobu vytvořila 12 ucelených pásem, přes 35 jednotlivých tanců, více než 20 celovečerních vánočních představení

(konaných od roku 1989) a nespočetně tanců a pásem pro Malou Nisanku a také současnou Přípravku Nisanky. V současné době vede dvě skupiny dětí v Malé Nisance a podílí se na činnosti Přípravky. Jak sama říká, někdy jí vytvořit představení trvá čtrnáct dní a jindy i dva měsíce, někdy je tanec hotový přes noc. Záleží na inspiraci a také na tom, co jsou tanečníci, ale i muzikanti schopni zvládnout. Choreografie si Jana nezakresluje, zapisuje je sice do poznámek, ale nejdůležitější je pro ni samotná vizualizace v hlavě "Vidim to", jak sama říká. Nápady na choreografie čerpá jak z knih Pavla Krejčího, tak z lidových sešitků, které jí občas dodají lidé z kraje. Tance a písně na choreografie pásem *Vánoce s Nisankou* pak hlavně čerpá z knihy *Krkonošské koledy: Jak je sebral, sepsal a notami vybavil Josef Horák*³⁴. Jana ale ke své choreografické tvorbě podotýká, že nejvíce vychází z toho, co komu takzvaně „sedí“. Nisanka není lyrický soubor, a tak takových tanců tvoří jen minimálně. Zvyky se snaží Jana zapojovat do tanců tak, aby je pochopili diváci a byli schopni dané zvyky z tance vyčíst v jejich původní podobě.

"Tady spíš jde o to, jak ty chápeš ten folklor, tu lidovou slovesnost. Co ty si z ní vemeš a co chceš předat těm ostatním." - Jana Hanajová, 2018

4.3. Jana (Syrovátková) Hamplová

Narodila se 16. dubna 1976 v Jablonci nad Nisou. Vystudovala střední hotelovou školu v Turnově se zaměřením na Cestovní ruch a Ekonomickou fakultu Technické univerzity v Liberci. Je vdaná a má dva syny.

Současná vedoucí folklorního souboru Nisanka se dostala k lidovému tanci díky své mamince. Ta jí chtěla nejprve dát na moderní gymnastiku, ale tam se Jana podle vlastních slov "sekla", a tak záložním plánem byla právě Malá Nisanka, kam nastoupila v září 1985. Pod vedením Petry Krámské (vedla Nisanku cca 5 let) v Domě pionýrů a mládeže v budově nad jabloneckou poštou, začala poznávat první kroky lidových tanců. Zapojila se tak do čím dál více se stmelujícího kolektivu tančících dětí, které spolu jezdily na prázdninová

³⁴ HORÁK, Josef. *Krkonošské koledy: Jak je sebral, sepsal a notami vybavil Josef Horák*. II. Lázně Bělohrad: Josef Krbal, 1939. ISBN 9788072724611.

taneční soustředění do různých měst České republiky a velká část z nich tancuje v Nisance do dnes.

V září roku 1987 pak Malou Nisanku převzala Dana Malá (vedla v té době velký soubor), dětský soubor pokračoval pod vedením Radky Šilhánové, která byla korepetitorkou a Jany Škorpilové. Později se na vedení podílel také tehdejší tanečník Nisanky Zdeněk Zapadlo. Kolektiv malých tanečníků se čím dál více sblížoval a brzy byl pro většinu z nich více než jen volnočasovou aktivitou. Když Janě bylo 14 let (jaro 1990) a s dětským souborem se již loučila, vycestovala Malá Nisanka pod vedením Jany Hanajové na Folklorní festival do řeckých Atén. Byl to zážitek, na který Jana s ostatními vzpomíná do dnes. Roku 1989 se vedení souboru vyměnilo a na post vedoucího byl zvolen Jiří Franc (tanečník velké Nisanky). V této době již Jana přestoupila do velkého souboru, ale jak sama říká, možnost zatančit si s velkými tanečníky byla minimální. I když to bylo těžké, ani tak neztratila chuť do tance a v tancování i nadále pokračovala.

Již dva roky před zvolením do funkce vedoucí souboru byla Jana zvolena do kontrolního výboru souboru. Jak sama Jana vypověděla, její zvolení a následný nástup na pozici vedoucí souboru byl i zároveň takzvanou generační obměnou souboru, která postupně probíhala již zhruba dva roky před tím, a to jak na pozici tanečníků tak muzikantů. Na podzim roku 1997 (v té době jí bylo 21 let) byla zvolena většinou členů souboru novou vedoucí. Nástup do pozice nebyl vůbec jednoduchý. Problémy byly jak na straně finanční, tak i organizační. Složitý byl především vztah mezi uměleckým vedoucím souboru Miroslavem Šilhánem a choreografkou Janou Hanajovou, který vyvrcholil jejím odchodem. Miroslav Šilhán však po této události v souboru dlouho nezůstal a v lednu 1998 z Nisanky odchází. Jana tedy stála před velkou výzvou, jak pokračovat dál. Oslovila Janu Hanajovou, již osvědčenou výtečnou choreografku, s prosbou o pomoc. Domluvily se na spolupráci a začaly znovu, od nuly. V této době dostal soubor nabídku na účast na tanečním festivalu v Makedonii. Tuto akci považuje Jana za prvopočátek stmelení souboru. Pro dobro své i souboru se musela jako vedoucí naučit psát žádosti o granty, které později zajistily souboru tolik nutné finance nejen na činnost, ale i na účast na soutěžích a festivalech. Jak Jana sama říká, Nisanka je festivalový soubor který prezentuje výhradně regiony Podkrkonoší, Pojizeří a Podještědí. Jako

vedoucí své vědomosti v rámci etnografie a folkloru získávala hlavně samostudiem. Za zásadní věc ve svém tanečním vzdělání považuje Školu lidových tradic, kterou absolvovala v roce 1998. Zde také získala většinu kontaktů, potřebných pro svoji práci vedoucí souboru. Stejně tak byla pro Janu jako pro vedoucí folklorního souboru velkým přínosem účast na setkáních vedoucích souborů, kde našla spoustu přátel a kontaktů, ze kterých čerpá do dnes.

Krásným příkladem předávání kladného vztahu k lidovým tradicím a folkloru je fakt, že oba synové Jany tančili v Malé Nisance a mladší z nich je v souboru Malé Nisanky dodnes.

4.4. Petr Hájek

Narodil se v Praze. Do Jablonce nad Nisou se přistěhoval jako malý s rodiči. Vystudoval jablonecké gymnázium a Brněnskou Konzervatoř, hru na housle. Byl vrcholovým sportovcem a sport s radostí provozuje dodnes. Se svou první ženou má dvě děti, je primášem muziky Nisanky.

K hudbě ho přivedl jeho otec, který byl houslista a hrál v Jabloneckém komorním orchestru. Petrovým učitelem na housle byl pan Miroslav Bek, který podle kroniky vedl v roce 1965 lidovou muziku Nisanky. Ve 14 letech Petr nastoupil na Gymnázium u Balvanu a po jeho dokončení bylo jeho plánem jít studovat hudební konzervatoř. Kvůli politickým neshodám otce s Komunistickou stranou mu toto studium nebylo umožněno. Nastoupil tedy na jinou vysokou školu v Praze, a to na stavební fakultu. Jeho bývalá spolužačka z gymnázia ho přivedla do komorního orchestru ve Voršilské ulici, kde hrál první housle. Po návratu do Jablonce nad Nisou začal hrát v kapele Modrotisk, díky které potkal svou manželku. Hned po roce se vrátil zpět do Prahy do komorního orchestru a zároveň nastoupil i do nového orchestru Bach-Collegium Praha. V roce 1985 se vrátil zpátky do Jablonce nad Nisou. Vyhledal svého bývalého učitele pana Beka, který v té době hrál na violu v divadle F. X. Šaldy v Liberci a na jeho doporučení se zúčastnil konkurzu. Místo dostal, a zároveň začal působit jako

učitel v Lidové škole umění³⁵ v Jablonci nad Nisou. Místo klasické vojny se rozhodl, že se zúčastní konkurzu do AUS (Armádního uměleckého souboru), konkurz dopadl úspěšně a Petr v něm působil dva roky. Po návratu domů na něj čekala již půlroční dcera, účinkování v souboru Šaldova divadla a výuka dětí v lidové škole umění v Tanvaldu. Na popud ředitele „lidušky“ tamtéž se rozhodl pro dálkové studium konzervatoře v Brně, které úspěšně dokončil. Z divadla F. X. Šaldy odešel v roce 2000, nechal za sebou jak místo prvních houslí a zástupce koncertního mistra, tak i role v činohře. Práci si našel ve Zkušebním ústavu v Jablonci nad Nisou (zároveň v té době také vyučoval hru na hudební nástroje ve škole Dalibora Cidlinského). Vyučovat již přestal ale ve ZÚ pracuje do dnes.

Úplně poprvé si s Nisankou zahrál již ve 14 letech, kdy jel se souborem do Strážnice na Mezinárodní folklorní festival. Zúčastnil se také natáčení pro Československou televizi, kde byl členem souborové kapely. Jeho opravdový příchod do muziky Nisanky nastal až v roce 2012, kdy ho oslovil vedoucí muziky Lukáš Fogl, aby se zúčastnil se souborem festivalu Hradec-Pardubice. Od té doby hraje v Nisance první housle. V souboru hraje velmi rád, což je při pohledu na něj během hraní a zpívání, opravdu znát.

"Ten fólklor je jediná možná věc, jak tady udržet takový to historický povědomí těch lidí a taky k tomu takhle přistupuju. Že je tady ta parta dobrá a ty dobrý lidi. Ten folklor co tady děláme, je strašně těžkej, a proto to dělám rád. Proto tady jsem.... a taky kvůli těm zážitkům a festivalům. Jsou tam nádherný lidi, takový průzračně čistý... tam na hajzla nenarazíš" - Petr Hájek, 2018

4.5. Lukáš Fogl

Narodil se v Jablonci nad Nisou. Vystudoval jablonecké gymnázium a absolvoval na Technické Univerzitě v Liberci jako volnočasový pedagog. Pracuje v Krajské vědecké knihovně v Liberci, je ženatý a se svou ženou má dvě dcery. Je vedoucím muziky Nisanky a vedoucím dětské kapely Nisanky.

³⁵ LŠU- lidová škola umění, dnes ZUŠ- základní umělecká škola.

K hudbě ho přivedla maminka, zapsala jej do hudební školy v Jablonci nad Nisou. Tam hrál od první třídy na flétnu a později na klarinet. Po úspěšném dokončení studií na jabloneckém gymnáziu se přestěhoval do Prahy, kde nastoupil na konzervatoř. V Praze žil až do roku 2006, pak se vrátil do Jablonce nad Nisou a oženil se s dcerou Aleny Francové, Kateřinou³⁶. Jak Lukáš sám říká "Já jsem se do Nisanky vlastně přiznal". Od roku 2006 také pracuje v Liberecké knihovně.

Do Nisanky se Lukáš dostal jako záskok za klarinetistu na pár vystoupení. Kapela v té době měla čtyři členy (ve složení: dvoje housle, kontrabas a klarinet) a jako primášku Šárku Kourkovou. Lukáš tehdy ještě ani neměl folklorní muziku moc rád. Jeho pohled na hraní folklorní hudby se změnil, když se poprvé vydal s Nisankou do Strážnice, kde si poslechl mnoho talentovaných hudebníků a kde také poprvé slyšel cimbálovou muziku. Tento zážitek změnil jeho pohled na folklorní hudbu. Krátce po návštěvě Strážnice musel přestat hrát na klarinet ze zdravotních důvodů a jeho kamarád Petr Tichý mu během odchodu z kapely půjčil svůj kontrabas. Lukáš ho tedy v kapele nahradil a basu od něj převzal. Vedoucím kapely se Lukáš stal po odchodu Blanky Zapadlové, i když předání kapely po jejím odchodu nebylo jednoduché a bylo potřeba narovnat vztahy mezi muzikanty. Muzice souboru také upravuje písničky a vede zkoušky. Nikdy z kapely neodešel a to ani na krátkou dobu. Stal se hlavním pilířem celé hudební složky souboru, nikdy nechybí na žádném představení, a i když jak mi sám říká, párkrát byl již jednou nohou venku, zatím ještě neodešel.

V roce 2015 spoluzaložil s dětmi členů Nisanky takzvanou Dětskou kapelu. Ideou je, aby Dětská kapela hrála skupinám Malé Nisanky a to hlavně na Vánočních vystoupeních, kdy kapela Nisanky musí odehrát minimálně dvouhodinové představení.

Obě dcery Lukáše a Kateřiny tančí v Malé Nisance a hrají v Dětské kapele.

³⁶ Jak manželé Francovi, tak všechny jejich 3 dcery Nisankou prošly a nejstarší dvě v ní i aktivně stále tančí, manželka Kateřina je tanečnicí hlavního souboru, pomocnicí v Malé Nisance a hlavní garderobiérkou celého souboru.

4.6. Manželé Francovi

Alena i Jiří Francovi se narodili v Jablonci nad Nisou, i když Alena bydlela v nedalekém Rychnově, za Jiřím se do Jablonce nad Nisou přistěhovala. Mají spolu tři dcery (všechny prošly Nisankou a dvě stále tančí v hlavním souboru) a od nich pak čtyři vnoučata (také tančí a hrají v Malém souboru).

Alena studovala základní a střední školu v Jablonci nad Nisou. Tančit začala ve svých 21 letech v hlavním souboru Nisanky pod vedením Marty Novákové a Jiřiny Koutové. Začátky ovšem nebyly tak úplně jednoduché. V souboru bylo málo mužů a tak se začátečnice při tanci střídaly se staršími tanečnicemi, nebo tančily pouze dívčí tance. Jejího budoucího manžela přivedla do Nisanky právě Alena. Když jí vezl na souborové soustředění, vedoucí souboru ho přemluvila, aby na soustředění zůstal. Řekla mu: *„Když už jí sem vozíš, tak tu rovnou zůstaň“*. Jak Jiří sám říká, velkou zásluhu na tom že v Nisance zůstal, měla Jana Škorpilová. *„Jana Škorpilová mi mazala med kolem huby, jak dobře tančím“* Ani jeden z nich v té době netušil, že se Jiří v roce 1989 stane vedoucím souboru a bude jím až do roku 1997. Byl zvolen členy souboru na schůzi během hlasování. Ze souboru spolu odešli v roce 1997, kdy Alena čekala jejich nejmladší dceru Míšu. Od jejich odchodu v roce 1997 si sice občas zatančili *Českou Besedu* na plese, ale až v roce 2015 se vrátili na jeviště se svým nově založeným souborem Nisanka Plus. Založit Nisanku Plus je napadlo při návštěvě festivalu v Plzni, kde byli nadšení z vystoupení „staršího souboru“ složeného z jejich přátel z dřívějších let.

Alena vede také od roku 1988 do dnes Malou Nisanku v jabloneckém Domě dětí a mládeže Vikýř. Oba říkají, že je tanec provází celým životem. Měli velké štěstí, že mohli tančit spolu ve stejném souboru a tím pádem měli vždy v sobě oporu při zájezdových představeních ať už tuzemských či zahraničních.

Při otázce, jak vzpomíná Alena na Martu Novákovou, mi odpověděla: *„No ta byla úžasná! Ona si nikdy nebrala žádný servítky“*. S Jirkou a dalšími tanečníky jí pak navštěvovali, když měla narozeniny i při jiných příležitostech. Jiří o Martě: *„Byla normální... tu ženskou nešlo nemít rád. Byla to bezvadná ženská“*.

Jak je ze samotných rozhovorů patrné, každý má své spojitosti se souborem jiných. Ať už je to funkce, kterou v souboru dotyčný měl či pohledem na určité události. Jedno společné je ale ze všech rozhovorů cítit a to láska a radost, se kterou každý respondent ať už v hlavním souboru či v jedné z jeho odnoží působí.

5. Pásma a tance

V této kapitole je rozepsán seznam tanců a pásem, které pro soubor vytvořila za dobu svého působení v souboru choreografka Jana Hanajová.

Pásma seřazená chronologicky za sebou:

Jarmark

Kameníci

Řemesla

Pařezák

Pašeráci

Čarodějnice

Kdo bubnuje, velí

Dlouhé zimní večery

Kuchařky

Ze života pod Ještědem

Slunečno, místy oblačno

Kdyby, nebylo

Jednotlivé tance Nisanky seřazené podle abecedy:

Ach škoda, přeskoda tý naší zahrádky

Až půjdu z hospody

Babička (Vzal jsem si babičku)

Dřevák

Dvoukročák (Na kopečku u stařečku)

Holka moje milá

Husar (Husar jede z hájku)

Já jsem opuštěný

Když jsem já šel od muziky

Kozel (Kdepak jsi bývával)

Korálky (viz Jarmark)

Moucha (Spadla moucha do capoucha)

Myslivec (Ach, což je to hezká věc)

Na lávce nad potokem

Perníkář (Perníkář má boudu)

Podle lesíka
Přehazovaná mazurka
Řezanka (Hoši, co je lepší?)
Svítila mně jedna hvězdička
Šel jsem jednou cestou jinou
Šla děvčeka pro vodu
Šlo hezké děvče
Ta jičínská brána
U Jirků na kopečku
V čtyřkolským mlejně
Volky (Já ty volky nepoženu)
Vy mládenci, mládenci
Vzkázala mně
Zelená se louka
Z toho já si nic nedělám
Z upřímného srdce (dohromady s Přípravkou)
Žežulička

Pásma a tance pro Přípravku:

Ztratila jsem kajdu
Jidáš
Když potkají dívky chlapce
Na jaře

Některá pásma a tance pro Vánoce s Nisankou:

Čerti a andělé
Hajej, nynej
Pastýři
Lucky
Klempera
Šťouchavá bába
Nesla bába čerta v nůši
Přišla k nám radostná novina (Přípravka)
Dvanácte panen
Barbory

Chlapci pojdte k nám
Strůmka, strůmka, strůmka
Minet
Po dlouhém čekání
Ometači (Přípravka)
Jesličkáři
Kubo, hm
Co jsem se smutnej natěšil

Jana Hanajová vytvořila pro soubor Nisanka a přípravku úctyhodných 16 tanečních pásem. Dalších 18 pásem bylo pak vytvořených speciálně pro Vánoce s Nisankou (dříve Lidové Vánoce). Dalších 32 jednotlivých tanců, pak bylo vytvořeno samostatně. Například tanec *Řezanka* byl součástí jejího prvního tanečního pásma *Jarmark* a je to tanec, který svou energií strhává jak tanečnický, tak diváky a proto mívá zpravidla největší úspěch. *Řezanka* je také jediný tanec, se kterým soubor vystupuje nepřetržitě od jeho vzniku až do dnešní doby.

6. Nisanka dnes a do budoucna

Folklorní soubor Nisanka se k dnešnímu dni skládá ze šesti skupin. Jsou to čtyři taneční tělesa a dvě hudební tělesa.

Malá Nisanka má 5 skupin dětí tedy 80 členů. Malá Nisanka IA, I, II, III a IV ve věku od 3 do 14 let. Zkouší úterý od 15:00 do 19:30 a ve čtvrtek od 16:00 do 17:00 hodin. Působí pod Domem dětí a mládeže Vikýř, a o malé tanečnický se starají zkušené tanečnice a choreografky Alena Francová a Jana Hanajová.

Dětská kapela má 5 členů. Členové kapely, jsou potomci současných souborových členů. Kapela se skládá ze čtyř houslí a jednoho bicího nástroje.

Přípravka Nisanky má 16 členů a jedná se o děti ve věku 12-18 let. Zkouší každý pátek od 18:00 do 19:30 hodin (někteří členové tančí také již s dospělými).

Nisanka (také zvaná Velká Nisanka) má 16 členů a zkouší každý pátek od 19:30 do 22:00 hodin.

Nisanka Plus má 10 členů a zkouší každou středu od 19:00 do 21:00 hodin.

Velká kapela má 6 členů, troje housle, basa, dva klarinety.

Soubor pravidelně jezdí na tuzemské folklorní akce, staročeské trhy a Mezinárodní folklorní festivaly - Pardubice - Hradec Králové, Strážnice, Písek, Ozvěny Horňácka, Hlinecké slavnosti, Frýdek-Místek, Plzeň, Krásná Lípa, Čermenské slavnosti, Mělnický Vrkoč a mnoho dalších. Dále soubor aktivně spolupracuje se zahraničními soubory a prezentuje se na festivalech po celém světě- Itálie, Francie, Makedonie, Slovinsko, Německo, Polsko, Chorvatsko a další. Hostoval v roce 2007 a 2010 na Mezinárodním folklorním festivalu v Nova Petrópolis ve státě Rio Grande do Sul v Brazílii. Společné přátelství s potomky severočeských krajanů přispělo k uzavření oficiálního přátelství mezi městy. V letech 2010 až 2012 se soubor aktivně zúčastnil česko-polského projektu „Setkávání“. V letech 2011 a 2012 spolupracovala Nisanka na česko-

polském projektu se souborem Szklarki z Piechowic, jehož výsledkem je společné CD a zpěvník. Rok 2007 přinesl souboru patronství nově postavené rozhledny Nisanka v Nové Vsi nad Nisou, kde se soubor pravidelně představuje se svými tanci na Jarních slavnostech.

Od roku 2000 se soubor tradičně podílí na organizaci Velikonočních slavností a do dnes každoročně pořádá program Vánoce s Nisankou v Městském divadle (Jana Hamplová, osobní poznámky, 2014³⁷)

Na rok 2020 plánuje soubor zájezd do zahraničí na Mezinárodní folklorní festival. Dále je v plánu Nisanky zaměřit se na souborovou přípravku, kde je v současné době 8 párů které se zapojují i do tanců velkého souboru. Další věcí, která se plánuje je zpracovat na souborové muzice, tedy sehnat další ochotné a šikovné muzikanty. Co se krojů a kostýmů týče, je v plánu ušít kabátky k dámským slavnostním krojům, na které je již nakoupena látka. Velkým plánem pro soubor je zpracování video archivu choreografií s popisem tanečních kroků a v neposlední řadě doplnit chybějící roky v kronikách. Dále by Jana Hamplová chtěla i nadále spolupracovat se spřátelenými soubory. V plánu má Jana Hamplová také spolu se souborem přiblížit jabloneckým občanům folklorní tance, hudbu a zvyky ze severovýchodních Čech. Toto chce uskutečnit formou besed, přednášek, představení i skrze internetové a tiskové zdroje informací.

³⁷ Osobní poznámky vedoucí souboru Jany Hamplové, které mi dala k dispozici

7. Závěr

Cílem mojí práce bylo zmapovat alespoň částečně působení folklorního souboru Nisanka na neprofesionální folklorní taneční scéně. Díky pročtení čtyř původních kronik (které jsou samozřejmě psané vlastním pohledem kronikáře) a několika rozhovorům, které jsem měla možnost vést, jsem dostala zcela nový pohled na působení souboru. Jako malé střípky se mi před očima začalo skládat i dnes pro mě ne zcela kompletní zrcadlo téměř padesát pět let fungujícího souboru. Propletené vztahy ne jenom taneční, ale i rodinné a partnerské jsou to, co soubor neodmyslitelně propojuje, ale někdy i rozděluje. Je až neuvěřitelné kolik malých a na sebe navazujících příběhů můžeme najít v jednom souboru, kam si lidé z různých zaměstnání chodí zatančit s láskou k tanci a zároveň si tancem odpočinout. Přála bych souboru Nisanka, aby měl před sebou ještě mnoho desetiletí plných tanců. Určitě bude zajímavé sledovat další vývoj tohoto souboru i do větší a odvážnější hloubky než se to v této práci podařilo mně. Některé události, ale musí zůstat alespoň lehce zahaleny do folklorního tajemství, aby mohly být s velkým zájmem jednou znovuobjeveny a interpretovány jinak a čerstvěji.

Ráda bych poděkovala všem členům souboru Nisanka za jejich vstřícnost a poskytnutí rozhovorů.

Souboru do dalších let přeji hlavně co nejvíce povedených a krásně odtančených vystoupení jak na domácí, tak na zahraniční scéně. Tanečnickům a muzikantům pak aby neztratili v sobě objevenou lásku pro folklorní tradice a s radostí jí i nadále předávali divákům. Oběma Janě Hamplové a Janě Hanajové přeji pevné nervy s ne vždy docela poslušnými tanečnicíky a mnoho úspěchů na folklorní taneční scéně.

8. Zdroje

Prameny

Kronika I.: Roky 1960-1979. Jablonec nad Nisou (arch. Nisanka, tohoto času vedoucí Jana Hamplová, Kokonín)

Kronika II.: Roky 1980-1997. Jablonec nad Nisou (arch. Nisanka, Jana Hamplová, Kokonín)

Kronika III.: Roky 1997-2001. Jablonec nad Nisou (arch. Nisanka, Jana Hamplová, Kokonín)

Kronika IV.: Roky 2002-2004. Jablonec nad Nisou (arch. Nisanka, Jana Hamplová, Kokonín)

Literatura

HANDLÍŘOVÁ, Petra, Jana HAMPLOVÁ, Lenka BÁRTOVÁ a . *Spojení písní/Pieśnią połączeni.* Praha: IREAS, 2012. ISBN 978-80-86684-99-4.

KREJČÍ, Pavel a Jarmila PROCHÁZKOVÁ. *Písně, tance a lidé v Podkrkonoší.* Hradec Králové: Kruh, 1984.

KREJČÍ, Pavel. *Pojizerské a podještědské písně a tance.* Liberec: Severočeské krajské nakladatelství, 1963.

KROPÁČEK, Jiří a Prokop PAUL. *Severní Čechy: Krajina, historie, umělecké památky.* Praha: Panorama, 1981.

SCHEYBAL, Josef V. a Jana SCHEYBALOVÁ. *Lidová kultura severních Čech: Obrázky ze života Čechů a Němců na národnostním rozhraní.* Liberec: Roman Karpaš RK, 2006. ISBN 80-903033-6-6.

SCHEYBAL, Josef V. a Jana SCHEYBALOVÁ. *Umění lidových tesařů, kameníků a sochařů v severních Čechách.* Ústí nad Labem: Severočeské nakladatelství, 1985.

Elektronické zdroje

Budyšín [online]. [cit. 2018-04-21]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Budy%C5%A1%C3%ADn>

Česká Beseda v Liberci [online]. [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <https://ceskabesedaliberec.webnode.cz/o-nas/>

ENDLER, Jiří. JANA HAMPLOVÁ - FOLKLOR DĚLÁME POCTIVĚ. *JABLONECKÝ MĚSÍČNÍK* [online]. 2014, 3.1.2014, 2014(01) [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://www.mestojablonec.cz/cs/mesto/jablonecky-mesicnik/rocnik-2014/01-2014/jana-hamplova-folklor-delame-poctive.html>

ENDLER, Jiří. JANA HANAJOVÁ - MÝM MOTTEM JE POKORA VŮČI ŽIVOTU. *JABLONECKÝ MĚSÍČNÍK* [online]. 2016, 2. 3. 2016, 2016(03) [cit. 2017-11-14]. Dostupné z: <https://www.mestojablonec.cz/cs/mesto/jablonecky-mesicnik/rocnik-2016/03-2016/jana-hanajova-mym-mottem-je-pokora-vuci-zivotu.html>

Facebookový profil souboru,

<https://www.facebook.com/106763889341249/photos/a.404413432909625.97813.106763889341249/404413456242956/?type=3&theater>

Folklorno društvo "Mate Balota", Rakalj [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.cres.hr/folklorno-drustvo-mate-balota-rakalj/1169>

Folklorní soubor JIZERA Liberec [online]. [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <http://www.jizeraliberec.cz/>

Historie [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.pspt.xf.cz/>

Historie souboru [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.krkonoskyhoral.cz/historieCZ.html>

Iuventus, gaude! [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.ceskesbory.cz/02-01-detail.php?id=1026>

Jarošáček, dětský folklorní soubor [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://archiv.fos.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=19373>

Kdo jsme ... [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.souborjiskra.eu/soubor.php>

KUD Jane Sandanski- Zdravko Talevski - bez muzika [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://www.sbs.com.au/yourlanguage/macedonian/en/audiotrack/kud-jane-sandanski-zdravko-talevski-bez-muzika>

Lužičan, folklorní soubor [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://rejstrik.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=125272>

Metodika lidového tance: 4.1 Tance popis [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: https://moodle.amu.cz/mod/page/view.php?id=2645&inpopup=1#_Toc338604855

Nisanka: Folklorní soubor z Jablonce nad Nisou [online]. [cit. 2018-02-11]. Dostupné z: <http://nisanka.cz/>

NISANKA TANČILA NA VÝZNAMNÝCH FESTIVALECH. *Jablonecký měsíčník* [online]. 2017, 29. 9. 2017, 2017(10) [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <https://www.mestojablonec.cz/cs/mesto/jablonecky-mesicnik/rocnik-2017/10-2017/nisanka-tancila-na-vyznamnych-festivalech.html>

O souboru [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://fskrusnohor.cz/>

O nás [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.dupak.cz/fs-dupak/>

O nás! [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://www.dykyta.cz/?page_id=427

O nás [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.nskohoutek.cz/o-nas.html>

O nás [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.matenik.cz/onas.html>

O nás [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.vycpalkovci.cz/o-nas/>

O souboru [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.jizeraliberec.cz/o-souboru/>

O našem souboru [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.safranjbc.cz/o-nasem-souboru.htm>

O souboru [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://www.kytice-praha.cz/o-souboru>

O souboru [online]. [cit. 2018-04-13]. Dostupné z: <http://pisecan.cz/>

Pavel Krejčí [online]. , 1 [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <http://www.jizeraliberec.cz/o-souboru/lidova-pokladnice-jizery/pavel-krejci/>

Pár slov o souboru [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.fslipka.cz/osouboru.php>

Pár slov o souboru [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.prachenacek.wz.cz/main.php>

Redakce. Soubor Nisanka tančí a zpívá už padesát let. *Jablonecký deník* [online]. 2014, 9.1.2014, 2014 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: https://jablonecky.denik.cz/kultura_region/soubor-nisanka-tanci-a-zpiva-uz-padesat-let-20140109.html

Skejušan - folklorní soubor. *Služebník* [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://www.sluzebnik.cz/katalog/skejusan-folklorni-soubor>

Tenkrát na Proseči [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z:
<http://www.horacky.cz/HistorieSouboru/>

VIKÝŘ: Středisko volného času [online]. [cit. 2018-03-15]. Dostupné z:
<http://www.vikyr.cz/home>

Přílohy

Příloha č. 1: Archiv Folklorního souboru Nisanka

Původní soubor Nisanka, 1960

Soubor na prvomájovém průvodu, 1960

MFF Strážnice, 1971

Nisanka ve Strážnici

V dubnu se v Ústí n. L. uskutečnila soutěž dětských tanečních kolektivů, které se z celého Severočeského kraje zúčastnilo sedm souborů. Velmi čestně se umístila jablonecká Nisanka, vedená učitelkami M. Novákovou a M. Koutovou. Tento šestatřicetičlenný

soubor se schází v Okresním domě pionýrů a mládeže a pro soutěž si připravil Českou besedu a Podještědské tance. Jablonecký kolektiv postupuje v červnu do Strážnice, kde se v celostátním měřítku střetne s ostatními dětskými soubory.

-vm-

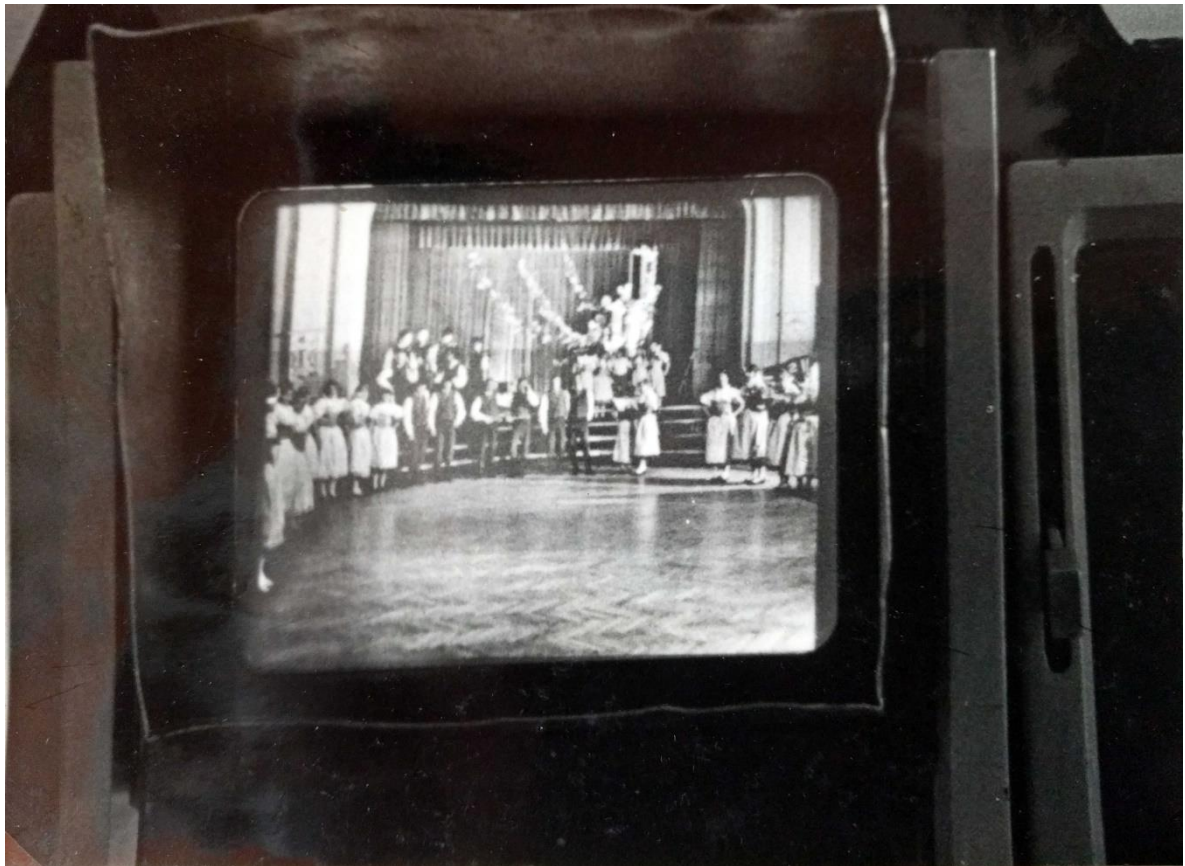
MFF Strážnice, 1971

Zakladatelka a první vedoucí souboru Marta Nováková

Vystoupení, 1973

Natáčení pro ČST, 1975

Cesta Nisanky do Hradce Králové na vystoupení, 1979

Fotografie vedoucích, 1980

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ STŘEDISKO MĚSTA JABLONCE NAD NISOU

**VÁŽENÍ PŘÁTELÉ,
SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA SLAVNOSTNÍ KONCERT
SOUBORU PÍSNÍ A TANCŮ**

NISANKA

**V PROGRAMU: LIDOVÉ VÁNOCE
UVÁDÍ: ZDENA FLÉGLOVÁ**

*CELOVEČERNÍ PÁSMO ZNĀMÝCH I NEZNĀMÝCH VĀNOČNÍCH
KOLED, ZVYKŮ A OBYČEJŮ Z PODKRKONOŠÍ, POMZEŘÍ
A Z VÝSOCKA V PODÁNÍ OBLÍBENĚHO JABLONECKÉHO
FOLKLÓRNÍHO SOUBORU PÍSNÍ A TANCŮ NISANKA.
SOUČÁSTÍ PROGRAMU JE I VYSTOUPENÍ MALÉ NISANKY.*

DIVADLO JULIA FUČÍKA DNE 14. 12. 1989 V 19.30 HODIN

**** VSTUPENKY K DOSTÁNÍ V PŘEDPRODEJI KASS!**

Pozvánka na první *Lidové Vánoce* (později *Vánoce s Nisankou*), 1989

Masopust, Krásná Lípa 1991

Lidové Vánoce, Divadlo Jablonec nad Nisou 1993

Na přehlídce Prameny vystoupí mimo jiné také soubor Nisanka
Foto : archiv KaSS

Folklórní Prameny v Jablonci

PRAMENY, nesoutěžní přehlídky folklórních souborů, se za dva roky svého konání staly významnou součástí českého kulturního života a pronikly do povědomí široké veřejnosti. Seznamují s našimi národními i regionálními tradicemi, podporují národní sebeuvědomění a proto se staly událostí důležitou a sledovanou. Přehlídka organizuje Folklórní sdružení ČR ve spolupráci s členskými soubory, městskými úřady a jejich kulturními institucemi. Uspořádáním první přehlídky v tomto roce byl pověřen soubor NISANKA, který již několik let úspěšně reprezentuje Jablonec n. N. ve folklórním světě.

Přehlídka folklórních souborů severovýchodočeského regionu se uskuteční v Městském divadle v Jablonci n. N. v sobotu 23. dubna v 16 hod. za účasti souborů: HOŘENÁK (Lázně Bělohrad), KARMAZÍN (Pardubice), JIZERA (Liberec), DUPÁK (Hradec Králové), SKEJUŠAN (Chomutov), HORAL (Vrchlabí), LUŽIČAN (Krásná Lípa) NISANKA (Jablonec n.N.) a dalších. Přehlídka se uskuteční díky těmto sponzorům: PRECIOSA, KOMERČNÍ BANKA, ČESKÁ SPOŘITELNA, MĚSTSKÝ ÚŘAD V JABLONCI N.N. a EKOAGROBANKA. Vstupenky na PRAMENY si můžete zakoupit před začátkem v pokladně divadla.

Prameny, 1999

Nisanka jede na Strážnici

JABLONEC N.N. (ja) - Na dvaapadesátý ročník mezinárodního folklórního festivalu Strážnice '97 dnes odjíždí známý jablonecký soubor Nisanka, který byl k účasti vyzván jako jediný z celého severočeského kraje. Spolu s Nisankou se třídní akce zúčastní dalších čtyřiapadesát souborů z celého světa. Své zástupce budou mít ve Strážnici USA (Texas a Utah), Itálie, Holandsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Švýcarsko i Slovensko.

*lion Zámek ma
lonj soubor jime ma
kuli reas.*

Nisanka jede po třiceti letech opět na Strážnici

Pokračování ze strany 1

Pěťadvacítka jabloneckých tanečnic vystoupí ve třech pořadech. V prvním se představí pouze muži. Jedná se totiž o jediný český tanec, určený pouze pro sólové vystoupení chlapců. Pod názvem Mužské taneční projevy se Nisanka představí se sólovým mateníkem z Pojizeří. V dalším bloku s názvem Z Vrchlabí do Polabí byla Nisanka vyzvána jako jeden z nejlepších souborů ze severovýchodních Čech. Zmíněný blok je jediným typicky českým pořadem ve Strážnici. Zajímavým zážitkem především pro zahraniční návštěvníky bude program Až půjdeš okolo, v němž předvedou soubory ukázky českých tanců z doby před sto padesáti až dvě stě lety. Nisanka bude v tomto

bloku účinkovat na základě videokazety natočené v roce 1994, kde se soubor podílel na vytvoření jakéhosi archivu českých tanců.

Tanečníci z Nisanky se na festival, kterého se účastnili jejich předchůdci naposledy před třiceti lety, připravovali pečlivě celý rok. Generální zkoušku absolvovali o uplynulém víkendu v Chrudimí a ve Strážnici je čeká ještě trojice tříhodinových zkoušek. Všechna vystoupení jsou v choreografii PhDr. Jany Hanajové, úpravu lidové muziky má na starosti Šárka Kourková, primáškou je Mirka Stružská a vedoucím souboru Jiří Franc. Uměleckými vedoucími Nisanky jsou manželé Miroslav a Radka Šilhánovi.

MFF Strážnice, 1997

MFF Strážnice, 1997

Natáčení pro Lidový ústav kultury ve Strážnici, 1999

RNDr. Jiří Čeřovský
Starosta města Jablonce nad Nisou

V Jablonci nad Nisou
dne 8. října 1997
čj: /RJ/S/97

Vážený pane Franci,

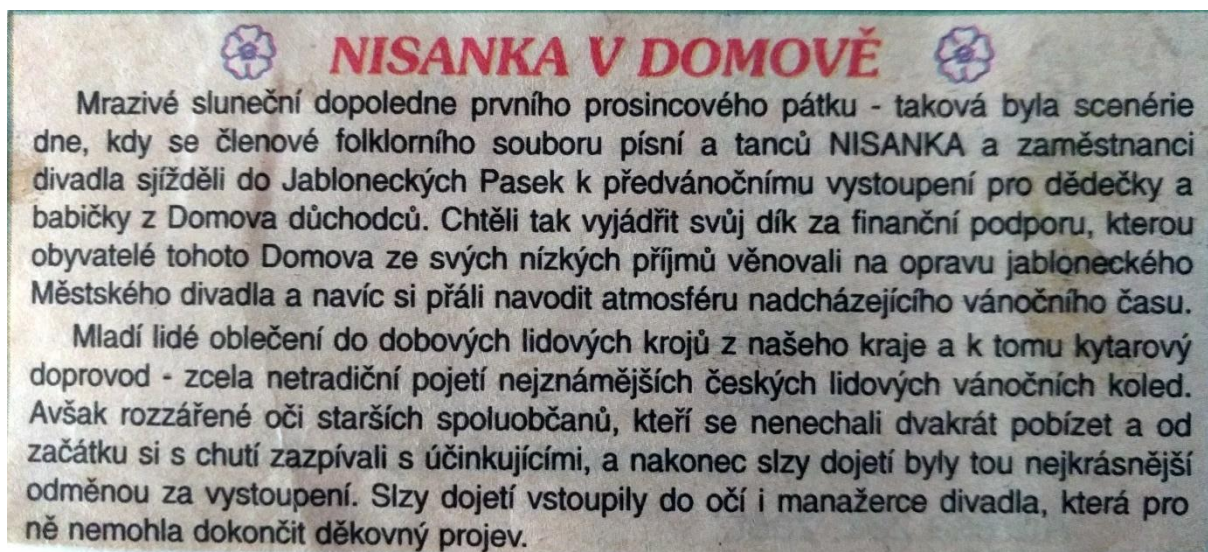
rád bych Vám touto cestou poděkoval za vystoupení Vašeho souboru na společenském setkání pro přátele a sponzory Městského divadla v Jablonci nad Nisou, které proběhlo 29. září t. r. na jabloneckém výstavišti.

Členové Vašeho souboru svým uměním přispěli k příjemné atmosféře celého večera a za to jsem Vám vděčen.

Jsem přesvědčen, že Vaše vystoupení napomůže k prohloubení spolupráce mezi městským úřadem, Městským divadlem a Vaším souborem.

Folk. soubor Nisanka
Jiří Franc
Rýnovická 68
Jablonce nad Nisou

Poděkování pana starosty Čeřovského souboru, 1997

Vystoupení v domově důchodců, 1997

PREZENTACE: 28. 12. '97
 KDY: VE 13⁰⁰ hod
 KDE: PŘED ZYNOVICKEM KOSTELEM

POVINNÁ VÝZBROJ A VÝSTROJ:

- 1) PODVOZEK TRVANLIVÝ
- 2) ZO KOMU ZVLHNE, AŽ MÁ NAHRADNI'

PROGRAM (DISCIPLINY):

- 1) JÁ A MOJE SMEČKA
- 2) NA TACHYČI 20, V OČÍCH SHED'!
- 3) V ZÁCHVATU INSPIRACE

- 4) OMAZUSČE A DVANÁCTI KYBICÍCH
- 5) ŽKOULOVAČKA

Program první niŠaňkyády, 1997

DOPING VŘELE DOPORUČEN!
 (ROZHODČI OSOBNĚ OTESTUJÍ)

SUCHAR VERSUS MOKROUŠ

+ CELKOVÉ VYHODNOCENÍ, PŘEDÁNÍ TROFEJÍ

HESLO: „NAHORE SUCHÝ!“
 (NUTNO ZNÁT PRO PŘÍP. KONTROLU)

POZ12.: PŘI VZÁJEMNÉM PŮJČOVÁNÍ PODVOZKŮ
 NUTNÁ ZDRAVOTNÍ BEZÚHONNOST BEDAČI ČÁSTI.
 - NA MÍSTĚ KONTROLLNE MUDR. ŠTROSMAJEROVA
 MARTINA

ÚČAST POVINNÁ! ??? † NEOHLAVNÁ!
 (I V URNĚ TO JEDE...)

Pozvánka na Lidové Vánoce, 1998

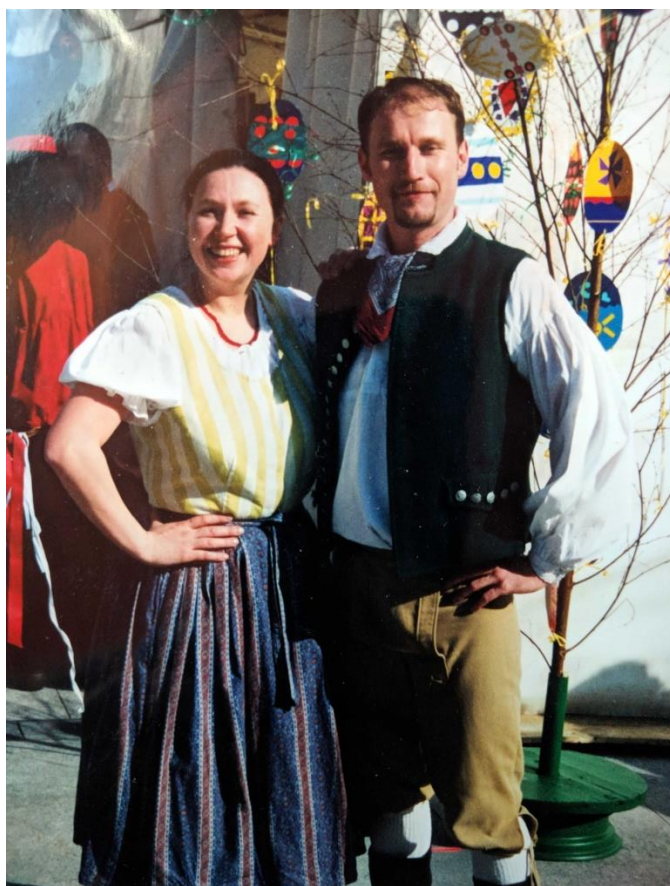
Lidové Vánoce, 1999

MFF Písek, 2001

Choreografka souboru Jana Hanajová, 2001

Jana Hamplová a Jaroslav Zapadlo na Velikonočních trzích, 2002

Chorvatsko, 2003

Bývalá vedoucí souboru Dana Malá

Jiří (bývalý vedoucí) a Alena Francovi

Fotografie souboru, 1971

Marta Nováková

Fotografie souboru, 2012

